

JSC

NR 27

MIKROFLOTA
LOTNISKOWIEC

VICTORIOUS

MODEL KARTONOWY W SKALI 1:400

Lotniskowiec VICTORIOUS

W drugiej połowie lat trzydziestych Anglicy, przystępując do projektowania nowego typu lotniskowca, postanowili odejść od dotychczasowych wzorów i zamiast okrętu polegającego na własnej osłonie lotniczej stworzyli opancerzony lotniskowiec, zdolny wytrzymać trafienia ciężkich, półtonowych bomb. Było to uzasadnione spodziewanym teatrem działań tych okrętów: na Morzach Śródziemnym i Północnym potencjalny nieprzyjaciel dysponował licznymi lotniskami z praktycznie nieograniczoną liczbą samolotów. W takim przypadku własna osłona, złożona z co najwyżej kilkunastu myśliwców, w dodatku o parametrach gorszych niż samoloty lądowe z pewnością byłaby niewystarczająca. Zgodnie z tymi założeniami zaprojektowano okręt z hangarem chronionym pancernem 114 mm (na burtach) i 76 mm (pokład lotniczy). Ceną było zmniejszenie liczby zabieranych samolotów o połowę w porównaniu z wcześniejszym, o podobnej wielkości lotniskowcem „Ark Royal”. Koncepcja opancerzonego lotniskowca okazała się słuszną: w 1941 „Illustrious” przeżył trafienie 8 bombami 500 kg i 1000 kg. W czasie walk na Pacyfiku wszystkie sześć jednostek tego typu zostało trafionych przez kamikaze – remont trzech z nich trwał ok. miesiąca, jeden po kilku godzinach znów prowadził operacje lotnicze, natomiast dwa nawet nie przerwały operacji.

Budowę lotniskowca „Victorious” rozpoczęto 4 maja 1937 w stoczni Vickers-Armstrong w Newcastle-upon-Tyne. Wodowano go 14 września 1939 i ukończono 15 maja 1941. Jego budowa kosztowała ok. 4 050 tys. funtów szterlingów. Pierwszą operacją „Victoriousa” był udział w pościgu za niemieckim „Bismarckiem” pod koniec maja 1941; w czasie ataku lotniczego 24 maja na niemiecki pancernik jedna z torped samolotu „Swordfish” z „Victoriousa” była celna. Od lipca 1941 do marca 1942 samoloty „Victorious” wykonywały rajdy przeciw niemieckiej żegludzie i bazom w Norwegii. Od kwietnia do lipca 1942 eskortował konwoje, po czym w sierpniu 1942 skierowano go na Morze Śródziemne. Wziął tam udział w operacji „Pedestal” (sierpień 1942) i w lądowaniu w Afryce Północnej (listopad 1942). Następnie skierowano go na remont do Stanów Zjednoczonych. Do Anglii powrócił, odwiedzając po drodze Pearl Harbour i Panamę, w styczniu 1944.

Po dokończeniu remontu, w kwietniu 1944 „Victorious” wziął udział w operacji „Tungsten” – ataku na „Tirpitz” ukrytego w norweskich fjordach, po czym przeszedł na Ocean Indyjski. Od lipca 1944 do stycznia 1945 jego samoloty prowadziły operacje przeciw japońskim celom na terenie Azji Południowo-Wschodniej. W marcu 1945 przydzielony został do amerykańskiej 5 Floty. W jej składzie uczestniczył w operacjach przygotowujących amerykańskie lądowanie na Okinawie. W maju 1945, w czasie walk pod Okinawą, został dwukrotnie trafiony przez japońskich kamikaze; uszkodzenia naprawiono dopiero w lipcu 1945. W połowie lipca i w sierpniu jego samoloty uczestniczyły w nalotach na Tokio i Jokohamę, a w październiku 1945 „Victorious” powrócił do Anglii.

W październiku 1950 rozpoczęto przebudowę „Victoriousa” na nowoczesny lotniskowiec. Kosztowała ona ok. 20 mln funtów, a zakończyła się w styczniu 1958. Obejmowała zdjęcie starego i wykonanie nowego fragmentu kadłuba ponad pokładem hangaru. Zmniejszono grubość pancerza, zwiększając jednocześnie wytrzymałość

pokładu lotniczego. Ten ostatni zmieniono na tzw. pokład ukośny. Pozwalało to na wykorzystanie przedniej części pokładu do operacji katapultowania lub jako rejonu parkowania samolotów. Starty z rozbiegu odbywały się z ukośnego pokładu, usytuowanego pod kątem do osi symetrii okrętu. Na burtach dodano tzw. ‘bąble’ (bulges) zwiększające stateczność i odporność kadłuba na uszkodzenia. Wymieniono też kotły na nowocześniejsze. Całkowicie zmieniono nadbudówkę, na której umieszczono charakterystyczną, beczkowatą antenę trójwymiarowego radaru typu 984. Zmieniono uzbrojenie przeciwlotnicze: działa 114 mm zastąpiono 12-76 mm produkcji amerykańskiej. Wymieniono katapulty: stare mogły wysłać w powietrze samolot o wadze 11 000 funtów z prędkością 66 węzłów, a nowe odpowiednio 40 000 funtów i 105 węzłów. W rezultacie przebudowy „Victorious” stał się w pełni nowoczesnym lotniskowcem, zdolnym do operacji z nowoczesnymi samolotami odrzutowymi z ładunkami nuklearnymi. Pozostałych okrętów tego typu nie modernizowano ze względu na koszty.

Po remoncie lotniskowiec spędził lata 1958-1960 na Morzu Śródziemnym. W początkach 1961 skierowano go wokół Afryki na Ocean Indyjski. Operował w rejonie Singapuru oraz Zatoki Perskiej, gdzie wraz z innymi okrętami brytyjskimi strzegł Kuwejtu przed spodziewaną wówczas inwazją iracką. Pod koniec roku powrócił do Anglii na półtoraroczny remont, po czym w połowie 1966 znów popłynął na Daleki Wschód i do Australii. Po powrocie do Anglii w połowie 1967 okręt nie został wprowadzony do czynnej służby i w lipcu 1968 „Victorious” został skreślony z listy okrętów RN. W rok później przybył do Faslane na złomowanie.

DANE TECHNICZNE 1941/1958

wyporność [t]:	23 000 std,	28 619 ppw	35 500 ppw
długość [m]:		228,1 całk.	238,0 całk.
		216,4 wl	225,6 wl
szerokość [m]:		34,1 całk.	44,4 całk.
		29,2 wl	31,5 wl
zanurzenie ppw. [m]:		8,9	9,4
napęd:	6 kotłów, turbiny parowe Parsonsa, 3 śruby		
		92 500 KM = ok. 30,5 w.	
paliwo [t]:		4640	4850
zasięg [Mm]:		12000/14 w.	6450/14 w.
uzbrojenie:		16-114 pl,	12-76 pl
		48-40 pl	6-40 pl
		36 sam. (projekt) 55 sam. (projekt)	
paliwo lotnicze [gal.]:		50 000	339 000
pancerz [mm]:		114 burta	51 burta
		76 pokład	63
podkład			
załoga (w czasie pokoju):		1286	2400

OPIS WYKONANIA MODELU

Materiały pomocnicze i narzędzia

Do wykonania modelu potrzebne będą: nożyczki, penseta, nóż z ostrym końcem, żyłtka, metalowa linijka, dobry klej do papieru, patyczki, szpilki krawieckie, farby (plakatowe lub modelarskie).

Poszczególne części należy wycinać starannie po zewnętrznej stronie linii. Najlepiej wycinać elementy w miarę klejenia, gdyż unika się dzięki temu pomyłek. Drobne elementy oraz otwory należy wycinać ułamaną żyłtką lub nożem do tapet (z wysuwany ostrzem). Linie zagięcia należy lekko naciąć końcem ostrza lub nagnieść końcem igły prowadzonej ukośnie przy metalowej linijce. Części cylindryczne wygodnie jest

zginać nawijając na patyczek lub drut o odpowiedniej średnicy. Nie powoduje to załamania papieru. Modelarze bardziej zaawansowani mogą w trakcie sklejanie malować farbami w odpowiednim kolorze krawędzie wszystkich sklejanym elementów. W znacznym stopniu podniesie to końcowy wygląd modelu.

Opis wykonania

1-4 Dziobowa część kadłuba. Jeżeli zamierzamy wykonać platformy podnośników jako ruchome w cz.1 wycinamy (przed przyklejeniem burt) trójkątny otwór. Po zagięciu sklejek cz.1 doklejamy z boków cz.2 i 3. Sklejką 4 łączymy cz. 2 i 3 na dziobie.

5-7 Środkowa część kadłuba. Do sklejek cz. 5 doklejamy z boków cz. 6 i 7. Strzałki na tych częściach wskazują górę i przód kadłuba.

8-11 Rufowa część kadłuba. Sklejamy ją w identyczny sposób jak część dziobową. Sklejką 11 łączymy cz. 9 i 10 na rufie.

12-26 Żeberka wzmacniające. Obie płaszczyzny każdego elementu sklejamy ze sobą odginając sklejkę na zewnątrz. Żeberka 12-24 wklejamy do siatek kadłuba w oznaczonych miejscach. Żeberka wklejamy zaczynając od rufy i dziobu w kierunku śródokręcia. Gotowe siatki sklejamy ze sobą. Należy zadbać o to, aby osie podłużne elementów tworzyły jedną linię. Następnie dodatkowe żeberka 25 i 26 wklejamy prostopadle do żeberk 12-24 w osi kadłuba. Wklejamy je w środkowej siatce i skrajnych polach części dziobowej i rufowej. Cały montaż kadłuba należy wykonywać na równej powierzchni, np. na stole lub biurku. Po sklejeniu kadłuba sprawdzamy czy dolne krawędzie burt leżą w jednej płaszczyźnie, oraz czy jedną płaszczyznę tworzą pokłady poszczególnych części kadłuba.

27-34 Hangar. Ścianki hangaru przyklejamy do pokładu wg rys. 1. Górne sklejkę należy wyprostować na czas przyklejania ścianek i wklejania żeberk. Żeberka 33 i 34 przygotowujemy podobnie jak żeberka usztywniające kadłub. Gotowe żeberka wklejamy do wnętrza hangaru. Żeberka 33 należy wkleić jako skrajne (przy podnośnikach) z górną sklejką skierowaną w stronę śródokręcia. Górne sklejkę hangaru najlepiej przykleić do żeberk, tak aby wszystkie sklejkę tworzyły jedną płaszczyznę.

35-42 Ścianki i mechanizmy podnośników. Część 35 sklejamy w graniastosłup (sklejkę przyklejamy od zewnątrz) i wklejamy w otwór w pokładzie. Graniastosłup powinien wystawać ponad pokład na 5 mm. Połączenie usztywniamy sklejkami cz. 36 od dołu i cz. 37 od góry. Rufowy mechanizm sklejamy podobnie z cz. 38-40. Sklejkę ścianek 41, 42 odginamy na zewnątrz i ścianki wklejamy do wnętrza hangaru.

43-116 Żebra i półpokłady. Elementy przyklejamy zgodnie z kolejnością numeracji ściśle wg rys. 2, oraz oznaczeń na ścianach hangaru. Część żeberk, np. 54, 55 zaginamy na pół i przyklejamy krawędzią zgięcia na styk do hangaru – nie możemy zastosować sklejek z uwagi na kolorową powierzchnię hangaru. Inne żeberka, np. 43, 44 przyklejamy z wykorzystaniem sklejek. Te żeberka należy rozciąć na połowę wzdłuż zaznaczonej linii. Strzałki na żeberkach oznaczają: P – przód, G – góra, H – hangar. Żeberka należy przykleić krawędzią zewnętrzną równo z burtą kadłuba wewnętrznego jak na rys. 3. Podobnie przyklejamy sklejkę 65-68 i 91-94. Żeberka między pokładami, np. 58, 59 zaginamy na pół i sklejamy powierzchnie ze sobą. Żeberka te przyklejamy na styk do pokładu i do hangaru. Półpokłady również sklejamy z dwóch warstw i przyklejamy na styk do innych elementów. Przyklejając elementy należy zwrócić uwagę aby kolorowe powierzchnie żeberk i półpokładów pasowały do kolorowych powierzchni na hangarze. Łodzie ratunkowe cz. 107, 108 przyklejamy do półpokładu 101 w miejscach oznaczonych linią przerywaną. Na pokładzie łodzi 108 doklejamy pokładówkę.

117-123 Pokład dziobowy. Do pokładu 117 doklejamy burtę 118. Należy ją naciąć i zagiąć (lecz nie na całej szerokości) w miejscach odpowiadającym narożom pokładu. Następnie do wnętrza wklejamy żeberka usztywniające 119 i 120. Dolne sklejkę burt 118 zaginamy do wewnątrz i całość przyklejamy do czołowej ściany pudła hangaru, a następnie do tej części przyklejamy elementy 122 i 123.

124-131 Półpokłady artyleryjskie. Elementy sklejamy po dwie części razem i przyklejamy wg rys. 2. Sklejkę dolnych części odginamy w dół, aby można do nich następnie przykleić burty. Na górnych powierzchniach znajdują się wskaźniki (kreski) ustalające dokładne położenie półpokładów względem hangaru. Wskaźnik H oznacza początek hangaru.

132-148 Pokład lotniczy. Pokład sklejamy z elementów 132-134. W skrajnych częściach należy wyciąć otwory na platformy podnośników. Dziobową część pokładu 132 należy uformować wg kształtu przedniej części burt 164 (165). Odpowiednio należy również uformować sklejkę 164 i przykleić ją na dziobie pokładu. Tylną część elementu 134 należy zagiąć wzdłuż zaznaczonej linii. Elementy pokładu łączymy sklejkami 135 i 136. Sklejkę te wykonujemy z cienkiego papieru, lub kalki technicznej. Nie mogą być wykonane z kartonu. Następnie na dolnej powierzchni pokładu przyklejamy cz. 137-139 i w części rufowej 140 i 141. Do krawędzi pokładu doklejamy również wg rys. zestawieniowego paski 142-145 w miejscach wcięć na działa kal. 114 mm (cz. 273). Położenie pokładu względem hangaru ustalamy dopasowując wycięcia na działa do odpowiednich zarysów na półpokładach artyleryjskich. Pokład naklejamy

w całości na sklejkę pudła hangaru i żeberk. Należy zadbać aby pokład był symetrycznie przyklejony względem osi podłużnej hangaru i aby był równą powierzchnią bez zapadnięć i wklęsłości. Części 147 i 148 przyklejamy do dolnej powierzchni pokładu na lewej burcie między żeberkami 57 i 115 (cz. 147) oraz między żeberkami 116 i 51 (cz. 148).

149-156 Ściany wnek pokładu lotniczego. Ściany przyklejamy wg rys. zestawieniowego górnymi krawędziami do sklejek pokładu lotniczego, a dolnymi na styk do półpokładów niższego poziomu.

157-167 Burty. Burty przyklejamy wg kolejności numeracji do sklejek pokładu, żeberk i ścian kadłuba wewnętrznego. Przed przyklejeniem burty należy dokładnie dopasować do kadłuba. Uwaga: okienka w burtach wycinamy bardzo ostrą żyłką lub nożykiem do tapet. Czynność tę należy wykonać przed ostatecznym, dokładnym wycięciem burt z arkusza. Późniejsze wycięcie okienek będzie bardzo utrudnione z uwagi na małą odległość otworów od krawędzi części. Sklejką 159 łączymy burty 157 i 158 na rufie.

168 Element po uformowaniu przyklejamy na połączeniu burt 164 i 166.

169,170 Pancerze burtowe. Pancerze wykonujemy z kartonu podwójnej grubości wykorzystując w tym celu dodatkowe, nieoznaczone prostokąty znajdujące się obok pancerzy. Krawędzie pancerzy należy bezwzględnie pomalować szarą farbą plakatową w odpowiednim odcieniu. Pancerze naklejamy na burtach wg oznaczeń.

171-178 Pokłady łodziowe. Części 171 i 172 (na lewej burcie 173 i 174) sklejamy ze sobą i wklejamy do wnek w oznaczonych miejscach. Następnie przyklejamy cz. 175 i 176. Paski 177 przyklejamy na styk do krawędzi pokładu nad wnekami. Pasek 177 zmałym wycięciem przyklejamy na prawej burcie. Oprofilowanie podstawy dźwigów cz. 178 przyklejamy w miejscach zaznaczonych na burtach.

179,180 Podstawy łodzi. Elementy sklejamy ze sobą i przyklejamy na styk do burt wg rys. zestawieniowego. Podstawy przyklejamy skośną krawędzią w kierunku dziobu.

181-188 Oprofilowania półpokładów artyleryjskich. Elementy po bardzo starannym uformowaniu i dopasowaniu przyklejamy wg oznaczeń na burtach.

189,190 Elementy przyklejamy na rufie pod wystającymi częściami pokładu lotniczego.

191-197 Platformy reflektorów (rys. 4). Elementami 192 zaklejamy otwory w przedniej, górnej części burt. Platformy sklejamy z elementów 193, 194 i przyklejamy je do burt. Właściwe położenie ustalamy żeberkami usztywniającymi 196 i 197. Część 196 przyklejamy jako pierwszą do dziobu. Platformę oklejamy barierką 195. Wszystkie widoczne, niezadrukowane powierzchnie barierki należy pomalować przed przyklejeniem szarą farbą plakatową.

198-218 Platformy reflektorów, działek i dalmierzy. W każdej platformie podklejamy odpowiednim elementem część wystającą poza pokład. Platformy przyklejamy we wnekach wg rys. zestawieniowego. Wnęki 202-205 i 215-218 sklejamy wg rys. 5. Platformy działek cz. 206, 207 oraz 209, 210 oklejamy barierkami 208 i 211.

219-238 Wyspa (rys. 6). Ścianę pokładówki 219 formujemy dokładnie wg kształtu żebra usztywniającego 220. Żebro 220 wykonujemy z dwóch warstw kartonu i wklejamy je do pokładówki przy dolnej krawędzi. Żebrem 221 (składającym się również z dwóch warstw) usztywniamy tylną część pokładówki, a na nie naklejamy podest z cz. 222 i 223. Na podeście tym przyklejamy ściankę 224. Na kolejnym poziomie wklejamy żebro 225. Część 226 po zagięciu sklejek wklejamy w przedniej cz. pokładówki o poziom wyżej. Za nią przyklejamy żeberko 227 oklejone ścianką 228. Na całość naklejamy pokład 229. Wystające platformy (i barierki tych platform 231 i 232) należy pomalować przed przyklejeniem od dołu (od wewnątrz) na kolor szary. Żeberko 230 i barierkę 233 przyklejamy wg rys. zestawieniowego. Całą wyspę przyklejamy na pokładzie lotniczym. Żeberko 234 oklejamy ściankami 235 (od zewnątrz) i 236 (od wewnątrz). Całość przyklejamy przed wyspą. Część 237 oklejamy ścianką 238 i całość przyklejamy z boku wyspy.

239-258 Platformy i podesty na wyspie. Przyklejamy je wg rys. zestawieniowego i rys. 7.

259-265 Komin. Poszycie komina 259 formujemy wg kształtu żeberk usztywniających 260 i 261. Uwaga: należy zwrócić uwagę na położenie szwu cz. 259 – jest on zaznaczony na żeberkach kreską prostopadłą do

obrysu. Na cz. 261 naklejamy cz. 262, a na nią kolejno 263 i 264. Element 265 po wycięciu i uformowaniu przyklejamy do cz. 264.

266 Bariarka. Po pomalowaniu niezadrukowanej strony na szaro przyklejamy ją do brzegu pokładu przy wyspie.

267-272 Platformy podnośników. Części 267 i 270 naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie wewnętrznym. Cz. 269 skleamy w graniastosłup (sklejkę należy umieścić wewnątrz elementu) i sprawdzamy jego pasowanie do cz. 35. Cz. 269 powinna przesuwać się bez większych oporów, ale nie powinna również sama opadać. Cz. 269 wkładamy w cz. 35 i rozchylamy górne sklejkę. Do nich przyklejamy platformę (z dwóch elementów 268) dopasowując ją ściśle do wycięcia w pokładzie.

273-275 Wieże artylerii kal. 114 mm. W cz. 273 wycinamy otwory na lufy i skleamy ją w pierścień. Od góry naklejamy cz. 274, a na nią 275. Lufy wykonujemy z patyczków wz. A, malujemy na szaro i wklejamy do wież. Gotowe wieże przyklejamy na cz. 125, 127, 129 i 131.

276-281 Działka przeciwlotnicze 40 mm „pom-pom”. Przy sklejanu należy pamiętać o odpowiednim kolorystycznym zestawieniu części. Podstawę skleamy z dwóch elementów 276. W cz. 277 wykonujemy szpilkę otwory na lufy, a następnie oklejamy ją cz. 278. Od strony zewnętrznej naklejamy pudełko 279. Tylną część podstawy oklejamy bariarką 280. Podstawę działła (2 elementy 281) naklejamy na dolnej stronie cz. 276. Gotowe działła (rys. 8) przyklejamy do pokładów wg rys. zestawieniowego. Lufy wz. B i C wykonujemy ze szpilek pomalowanych na szaro.

282-292 Łodzie ratunkowe. Łodzie skleamy i rozmieszczamy na pokładach wg rys. 9.

293-296 Dźwigi. Podstawę dźwigu skleamy z dwóch elementów 293. Od dołu przyklejamy dwa krążki 294, a od góry cz. 295 sklejoną w pudełko. Do cz. 295 doklejamy ramię dźwigu wykonane z elementów 296. Gotowe dźwigi przyklejamy do pokładów 171 i 173.

297-303 Dalmierze. Podstawy dalmierzy wykonujemy z cz. 297 i 298 zwiniętych w rurki. Przyklejamy je w oznaczonych miejscach na platformach i na cz. 251 na wyspie. Dalmierz burtowy wykonujemy z cz. 300, na którą naklejamy od dołu cz. 292, a od góry 301. Przez element 300 przekładamy patyczek wz. D. Calość naklejamy na podstawach. Dalmierz na wyspie wykonujemy z elementu 302. Od dołu przyklejamy cz. 299, a od góry 303 sklejoną z dwóch krążków. Również przez ten dalmierz przekładamy patyczek wz. D.

304-308 Wysięgniki. Podesty 304 przyklejamy do burt jako skrajne od dziobu i rufy, podesty 306 jako dwa wewnętrzne. Pod podesty 304 przyklejamy cz. 305, pod podesty 306 – cz. 307. Podesty powinny być przyklejone poziomo. Wysięgniki 308 przyklejamy do podestów umieszczając jeden wierzchołek podstawy od strony burty. W końcówki wysięgników wklejamy druty wz. E.

309-313 Elementy 309 i 310 przyklejamy na styk do burt. Cz. 311 przyklejamy od dołu podstaw działek plot. Do niej przyklejamy bariarki 312 i 313.

314 Tratwy ratunkowe. Tratwy wykonujemy z trzech warstw kartonu i przyklejamy je do burt i pokładówek wg rys. zestawieniowego. Nad częściami 309, 310 oraz na ścianie pokładówki 219 przyklejamy po dwie warstwy tratw. Na pokładzie lotniczym naklejamy dwa stopy tratw – jeden składający się z ośmiu elementów, drugi z pięciu. Wskazane byłoby odpowiednie półokrągłe oszlifowanie krawędzi tratw, aby w stosach wyróżnić pojedyncze tratwy. Na pokładzie lądowym 171 naklejamy pionowo dwa razy po 4 tratwy, oraz na płasko 4 tratwy. We wszystkich tratwach krawędzie malujemy na kolor szary (rys. 9).

315-320 Reflektory. Skleamy je wg rys. 10 i przyklejamy na platformach wg rys. zestawieniowego.

321-323 Maszty. Maszt główny wykonujemy z patyczków wz. F i G, które wklejamy w zaznaczonych punktach na cz. 229 nadbudówki. Kolejno na patyczki nakładamy podest cz. 321, a następnie pudełko cz. 322. Następnie doklejamy patyczek wz. J i elementy H wykonane z

cienkiego drutu. Reje wykonujemy z patyczków K i L. Maszt pomocniczy wz. M wklejamy w pokład lotniczy i w wycięcie w elemencie 225. Na wierzchołku przyklejamy krążek 323, a na niego patyczek wz. N.

324 Siatki ratownicze. Elementy zwijamy w ściśle ruloniki i przyklejamy do osłon pokładów artyleryjskich.

325 Trapy. Elementy zaginamy na pół i przyklejamy do burt wg rys. zestawieniowego.

326 Dalmierze. Elementy skleamy parami i przyklejamy w oznaczonych miejscach na pokładach.

327, 328 Elementy te naklejamy na pokładzie lotniczym.

329 Żurawiki. Elementy skleamy parami i przyklejamy na przednich pokładach artyleryjskich.

330 Kotwice. Trzy elementy wklejamy w kluzy na dziobie, czwarty wklejamy na pokład rufowy przez wycięcie w burcie.

331-344 Siatki ochronne. Elementy przyklejamy na styk do krawędzi pokładu lotniczego wg rys. zestawieniowego.

P, O, R, S. Elementy wykonujemy z igieł lub patyczków, malujemy na kolor szary i wklejamy w czarne punkty w pobliżu osi pokładu lotniczego (maszty te były składane).

345 Elementy przyklejamy na osłonach przednich pokładów artyleryjskich wg rys. zestawieniowego.

346 Po zagięciu na pół części te przyklejamy między działami kal. 114 mm (cz. 273-275).

SAMOLOTY

FULMAR

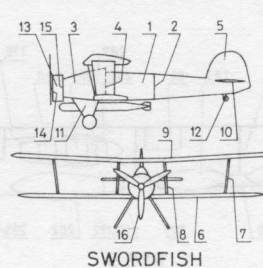
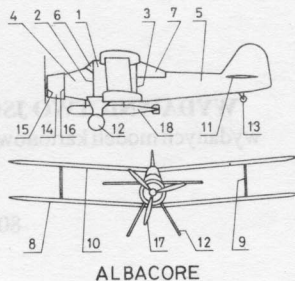
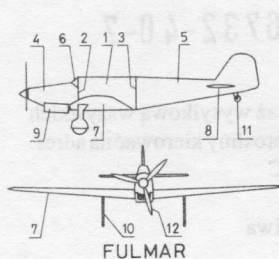
Segment kadłuba **1** formujemy wg kształtu wręgi **2** (przednia) oraz **3** (tylna), skleamy i usztywniamy wręgami. Z przodu doklejamy na styk segment **4**, z tyłu segment nr. **5**. Fragment osłony kabiny **6** przyklejamy na złącze segmentów **1** i **4**. Płat **7** zaginamy na pół, lekko profilujemy i skleamy na krawędzi spływu. Płat doklejamy na styk do kadłuba (krawędź spływu równo z końcem segmentu **1**) nadając mu lekki wznios. Usterzenie **8** składamy na pół, skleamy i doklejamy na styk do kadłuba. Usterzenie powinno być poziome. Obudowę chłodnicy **9** kształtujemy wg widoku z przodu na rys. montażowym i przyklejamy do kadłuba. Podwozie **10** skleamy parami i doklejamy do skrzydeł (kołami do wewnątrz). Kółko ogonowe **11** doklejamy do tylnej części kadłuba. Niezadrukowaną stronę śmigła **12** malujemy na kolor czarny. Śmigło doklejamy do segmentu **4**. Z odrobiny plasteliny (żółtej, czerwonej) można wykonać kołpak śmigła.

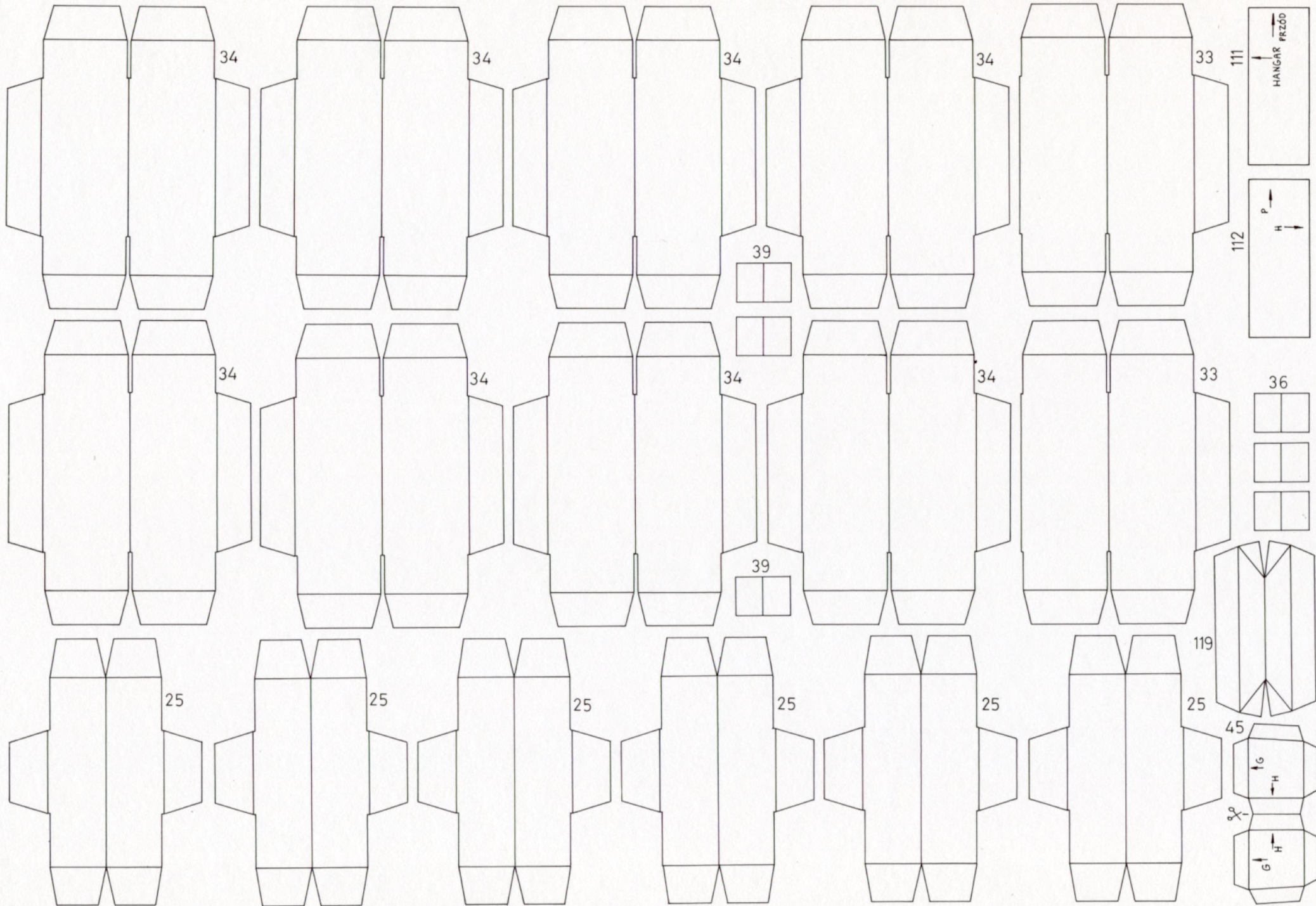
ALBACORE

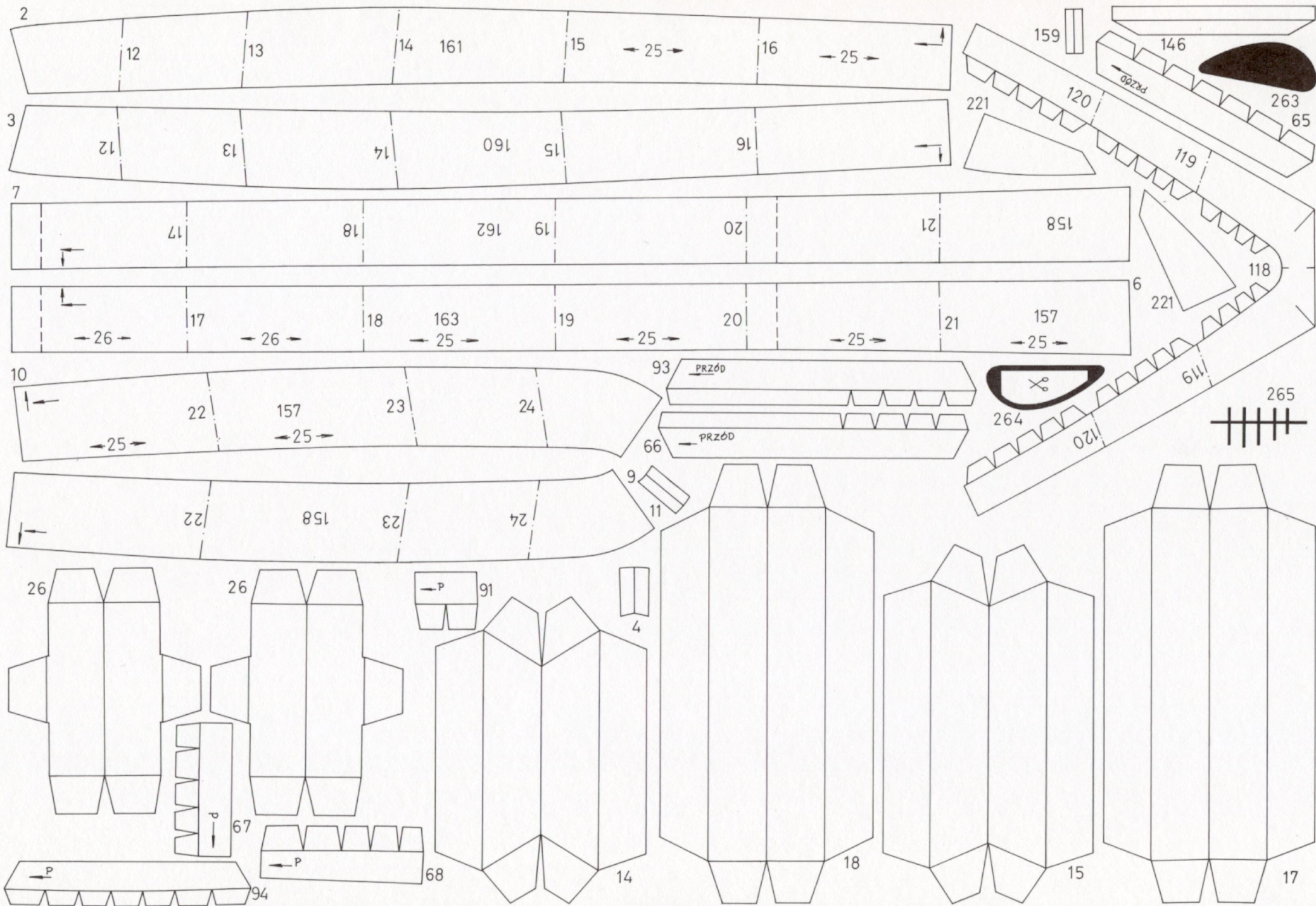
Do sklejonego segmentu **1** wklejamy od przodu wręgę **2**, od tyłu wręgę **3**. Do segmentu **1** doklejamy na styk segmenty **4** i **5**. Osłony kabin **6** i **7** przyklejamy wg rys. montażowego. Płat dolny **8** przyklejamy do kadłuba w zaznaczonym miejscu i nadajemy mu lekki wznios. Rozpórki między płatami **9** składamy na pół i przyklejamy do płata (krawędzią zagięcia do przodu). Modelarze bardziej doświadczeni mogą próbować wykonać ten element bardziej realistycznie usuwając z cz. **9** niezadrukowane pola. Płaty górne **10** doklejamy na styk do kadłuba i podpórek **9**. Nadajemy im taki sam wznios jak dla płata dolnego. Podwozie **12** skleamy parami i przyklejamy na styk do kadłuba (kołami na zewnątrz). Kółko ogonowe **13** przyklejamy do kadłuba. Cz. **14** skleamy w pierścień i doklejamy z przodu wręgę **15** a z tyłu **16**. Gotową osłonę silnika przyklejamy do segmentu **4**. Śmigło **17** przyklejamy do wręgi **16** (niezadrukowaną stronę śmigła malujemy na kolor czarny). Wg wzoru **18** można wykonać torpedę (malować na kolor szary) i przykleić ją od spodu kadłuba.

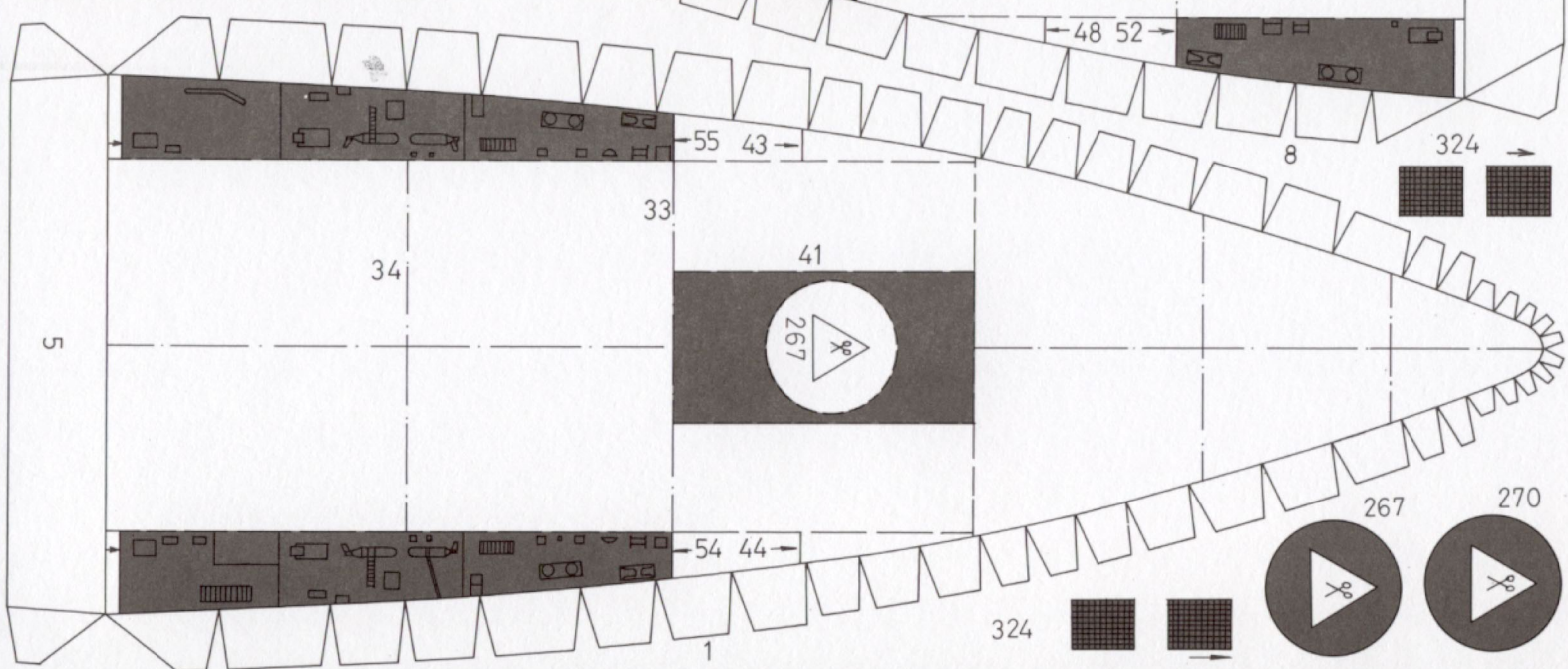
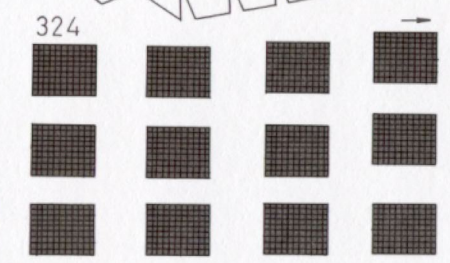
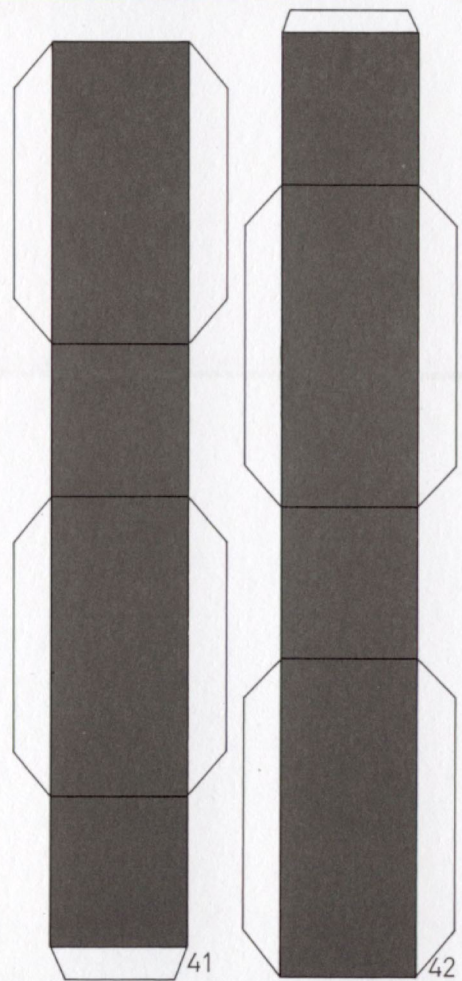
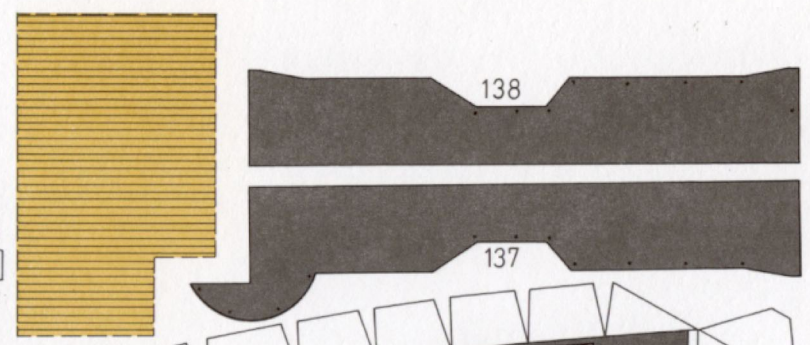
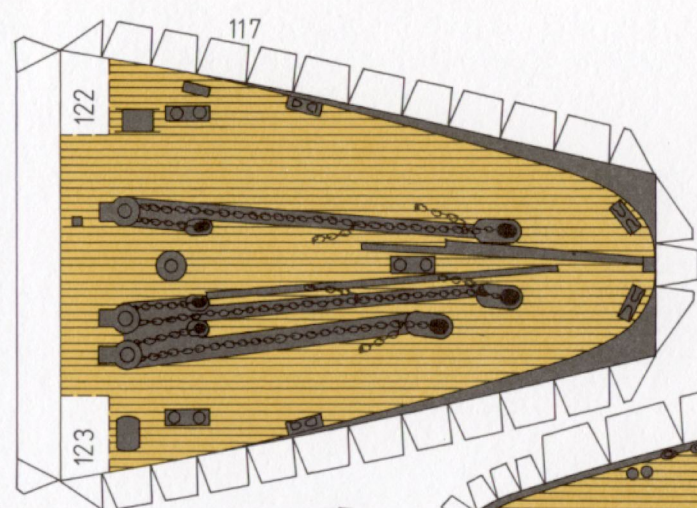
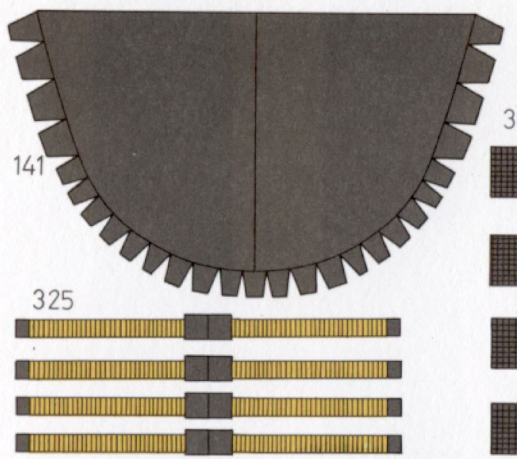
SWORDFISH

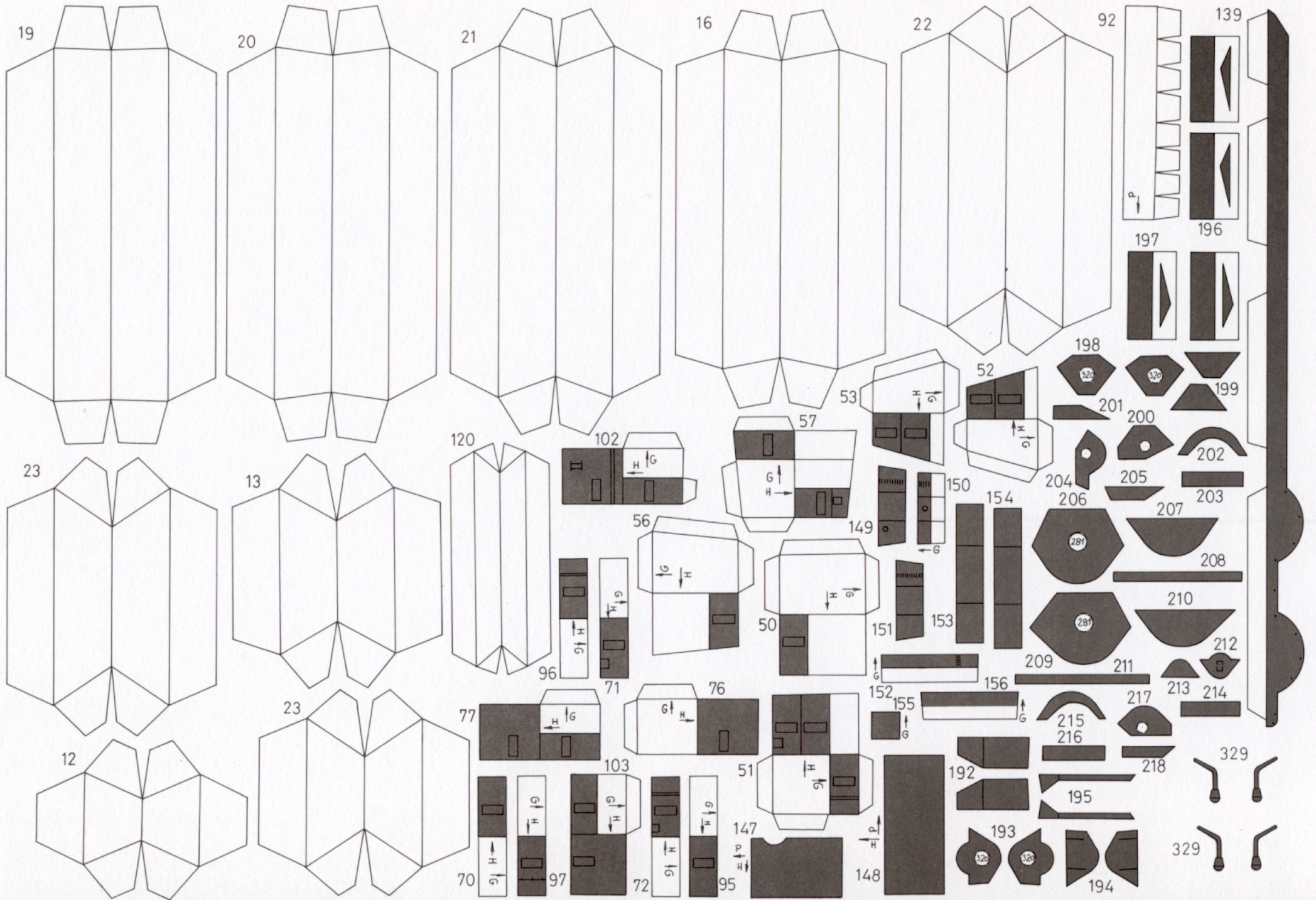
Skleamy podobnie jak Albacore'a. Do segmentu **1** wklejamy od tyłu wręgę **2**, a z tyłu segmentu **3** wręgę **4**. Między płatami wklejamy podpórki zewnętrzne – cz. **7** i wewnętrzne – cz. **8** (krawędzią zagięcia do przodu). Podwozie przyklejamy kołami na zewnątrz. Pod kadłubem można przykleić torpedę wg wzoru dla samolotu Albacore.

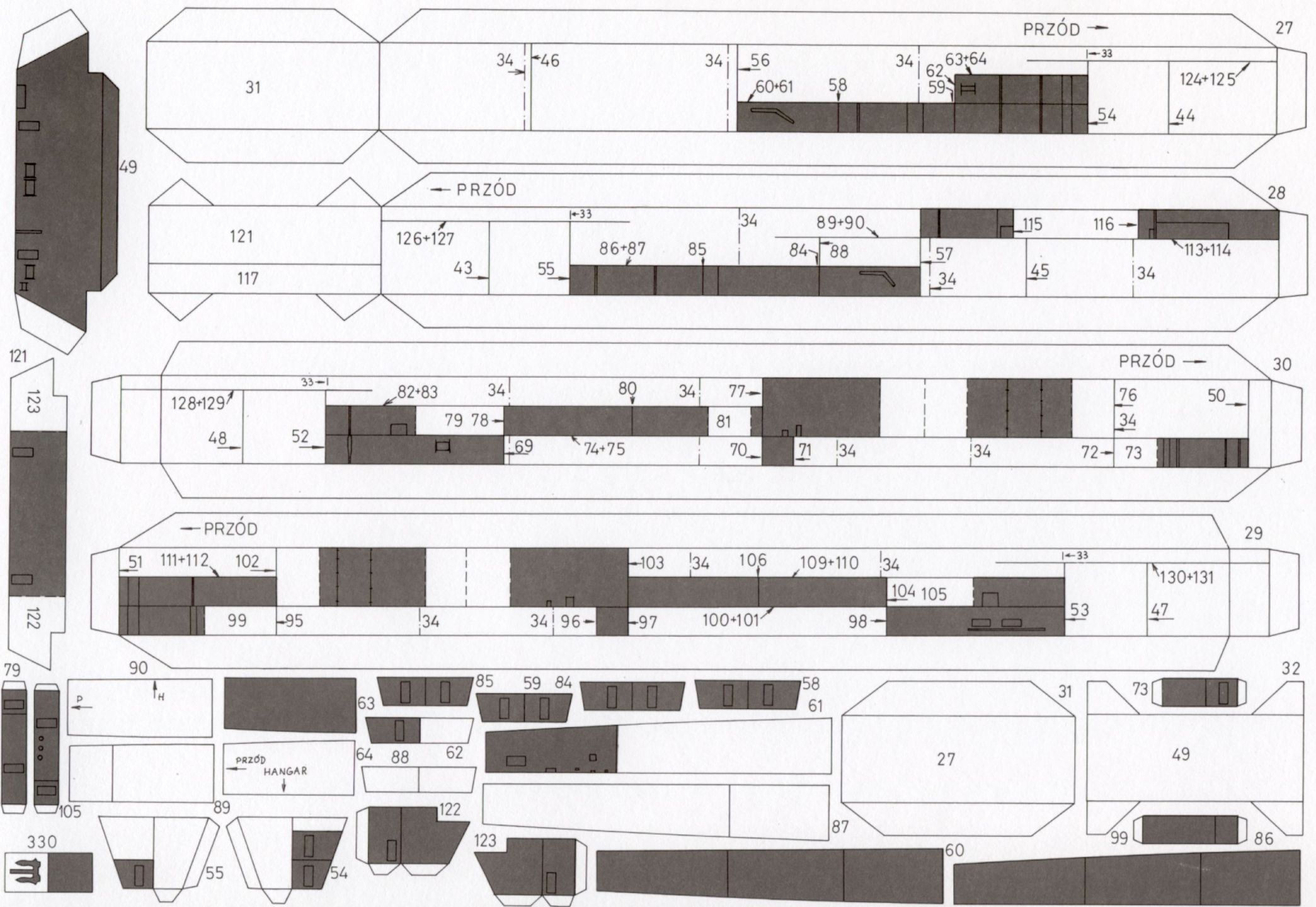

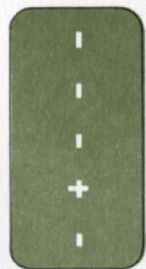
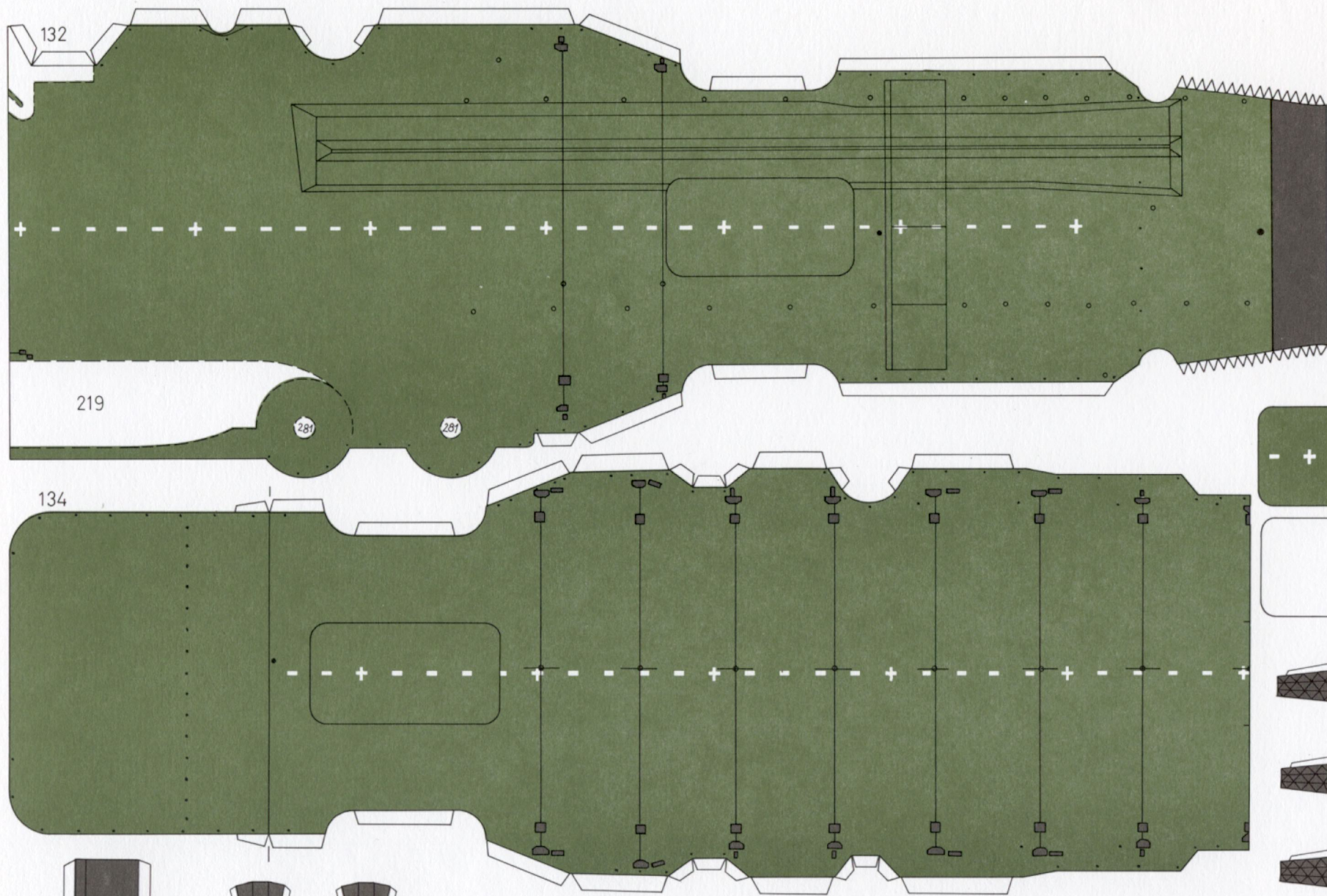

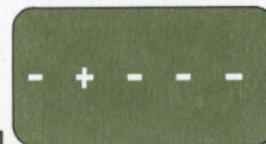

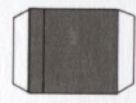
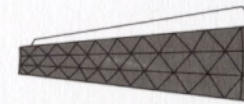
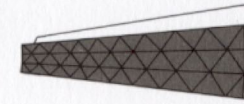
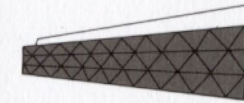
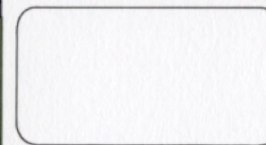

268

271

176

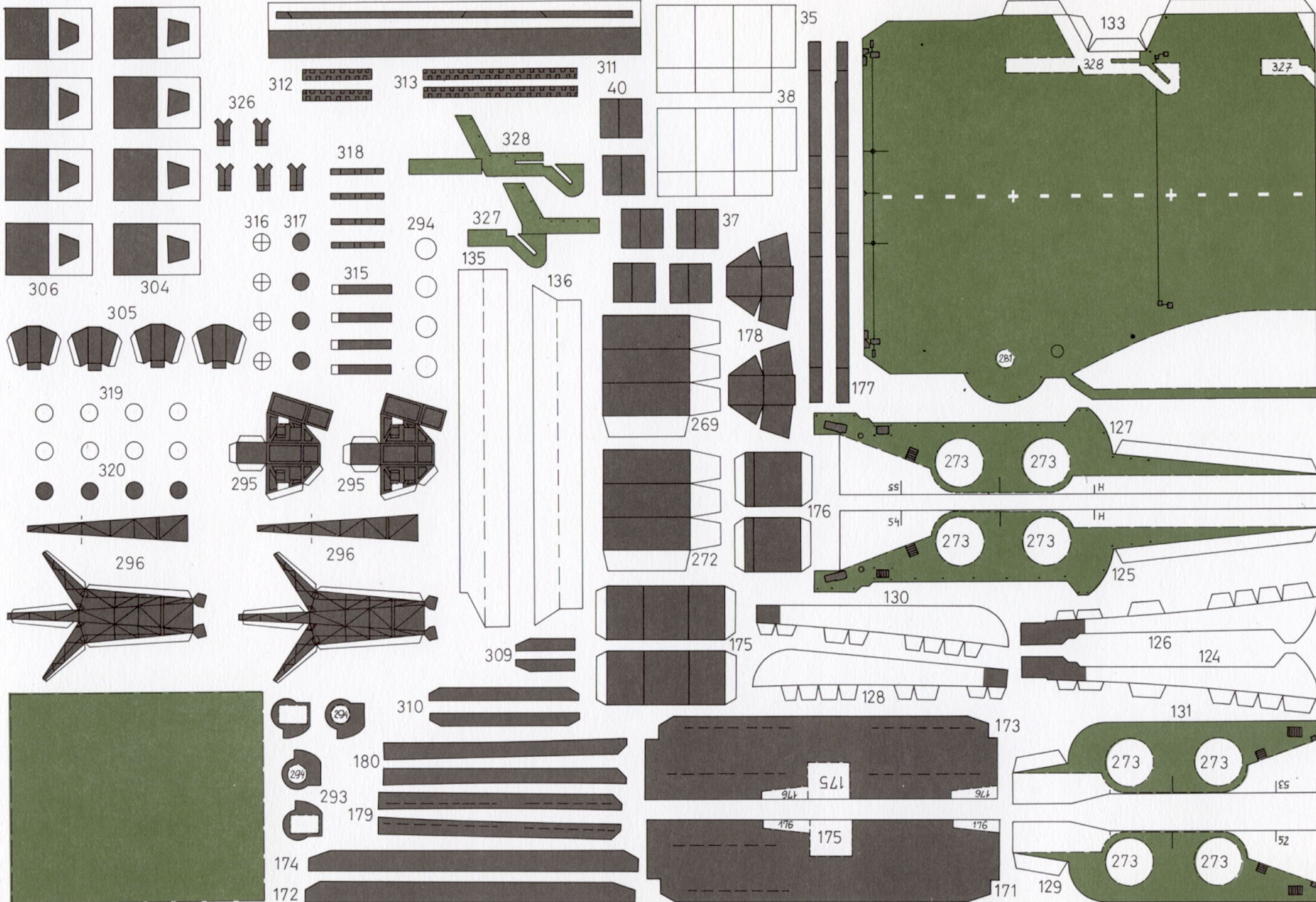
307

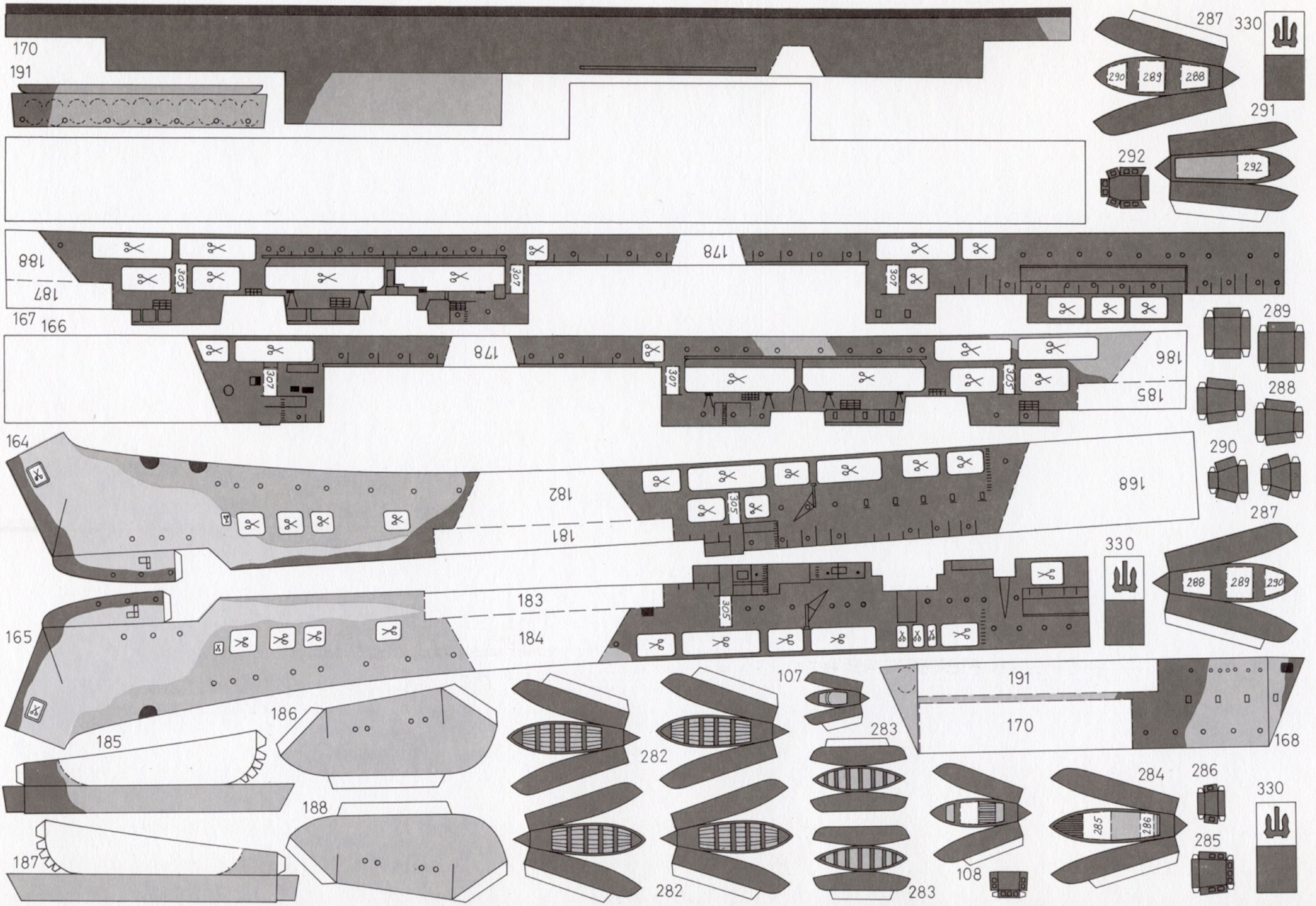

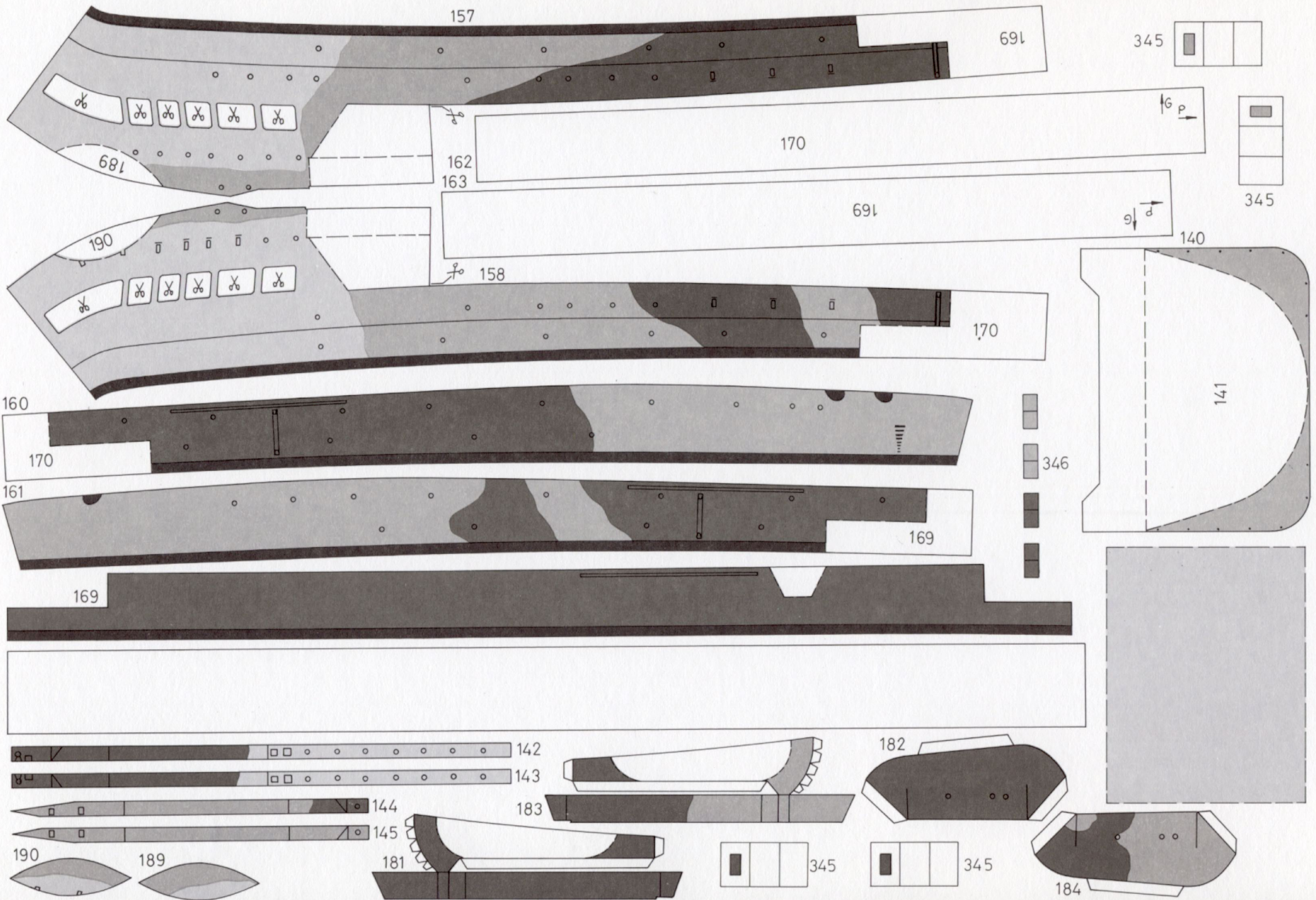
308

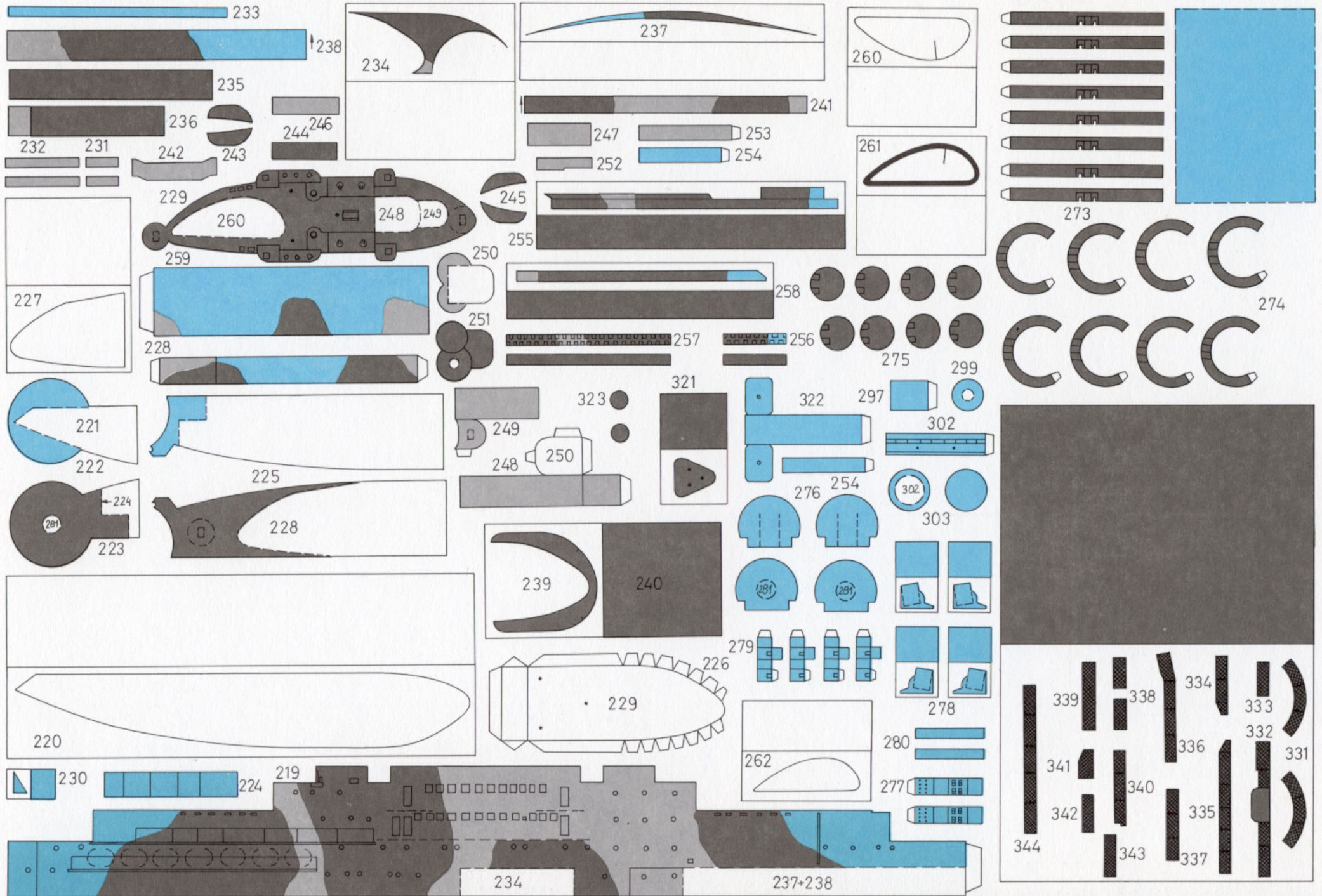

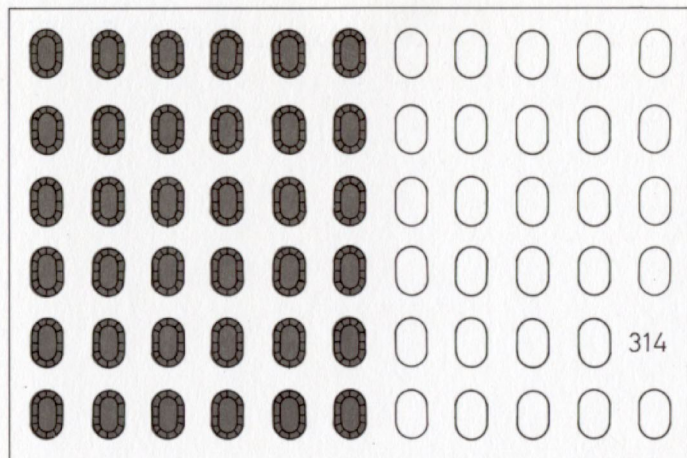
308

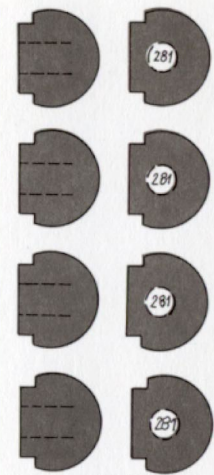

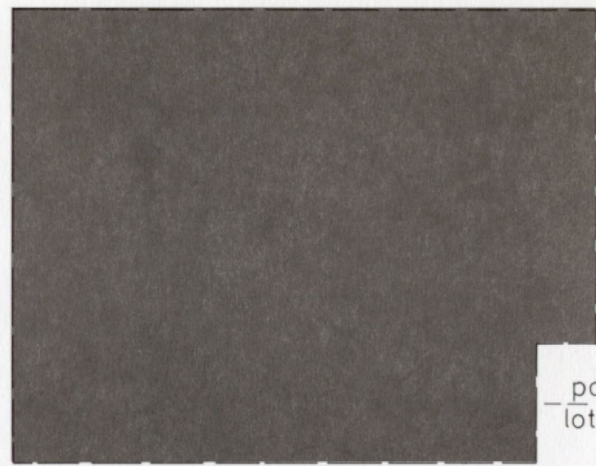

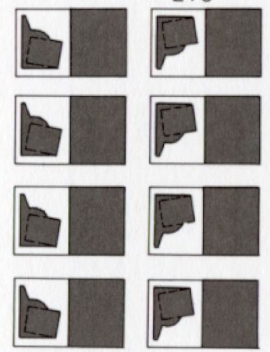
314

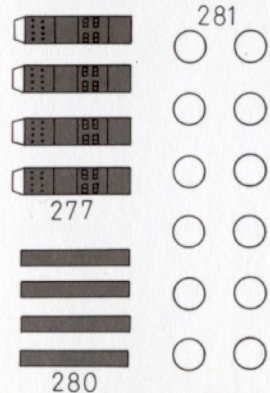
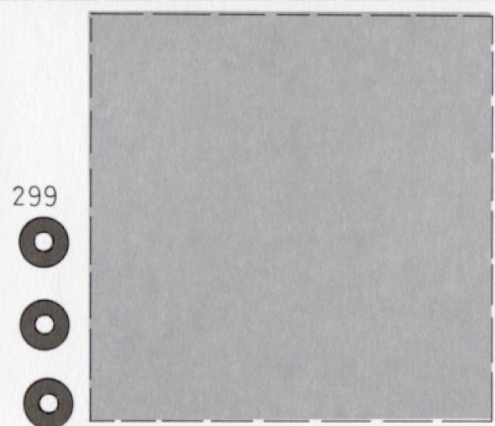
276

278

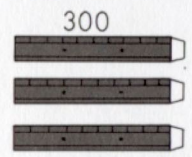
299

281

277

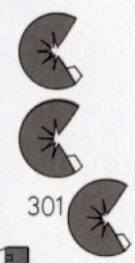
280

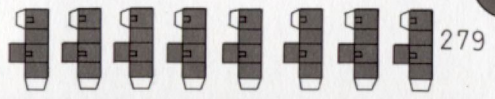
300

298

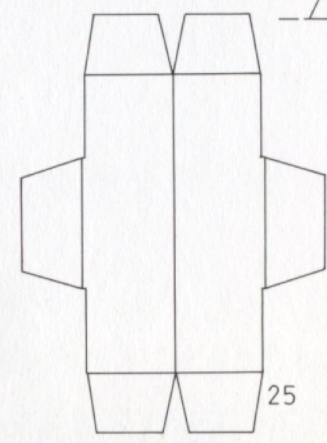
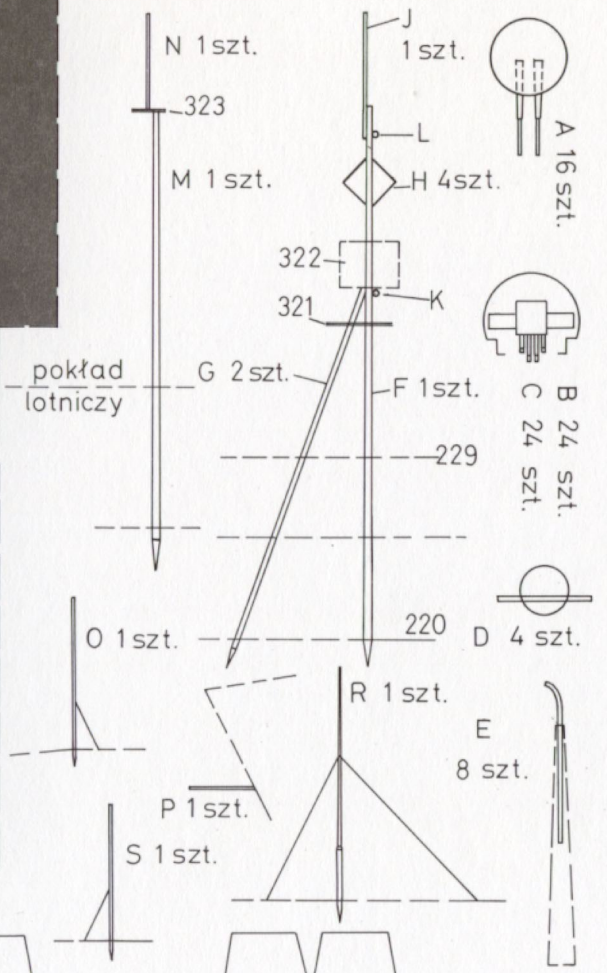
297

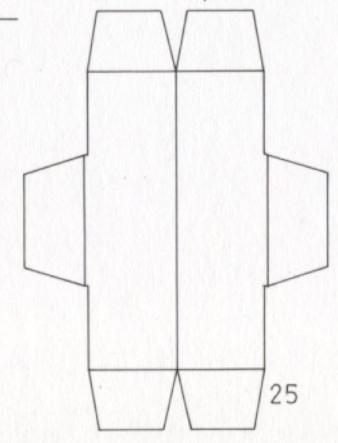
301

279

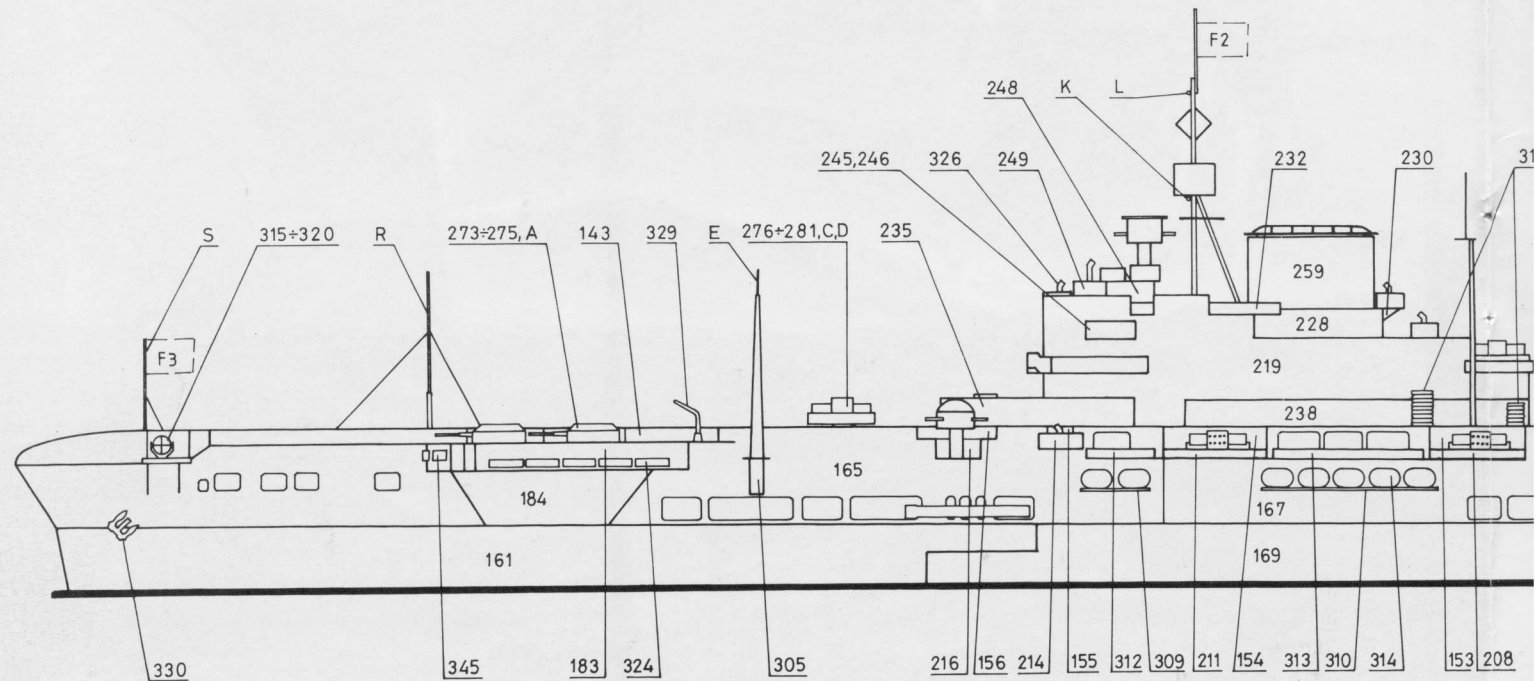
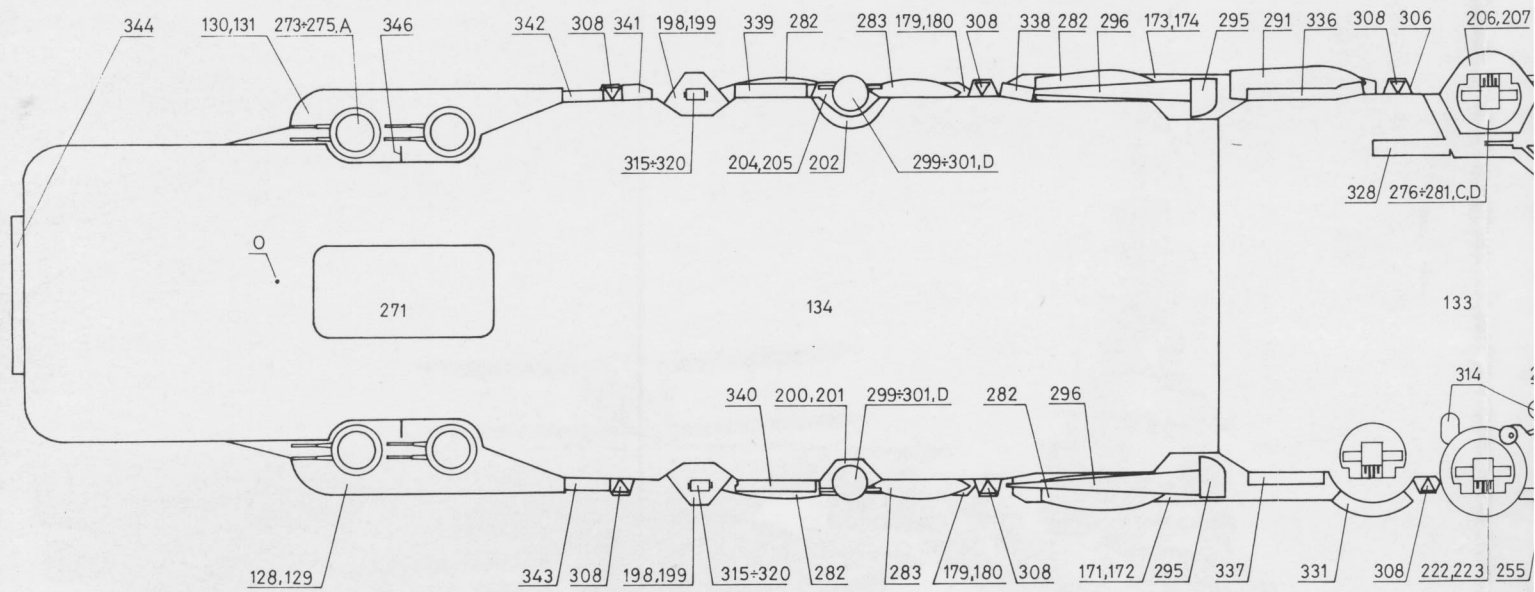
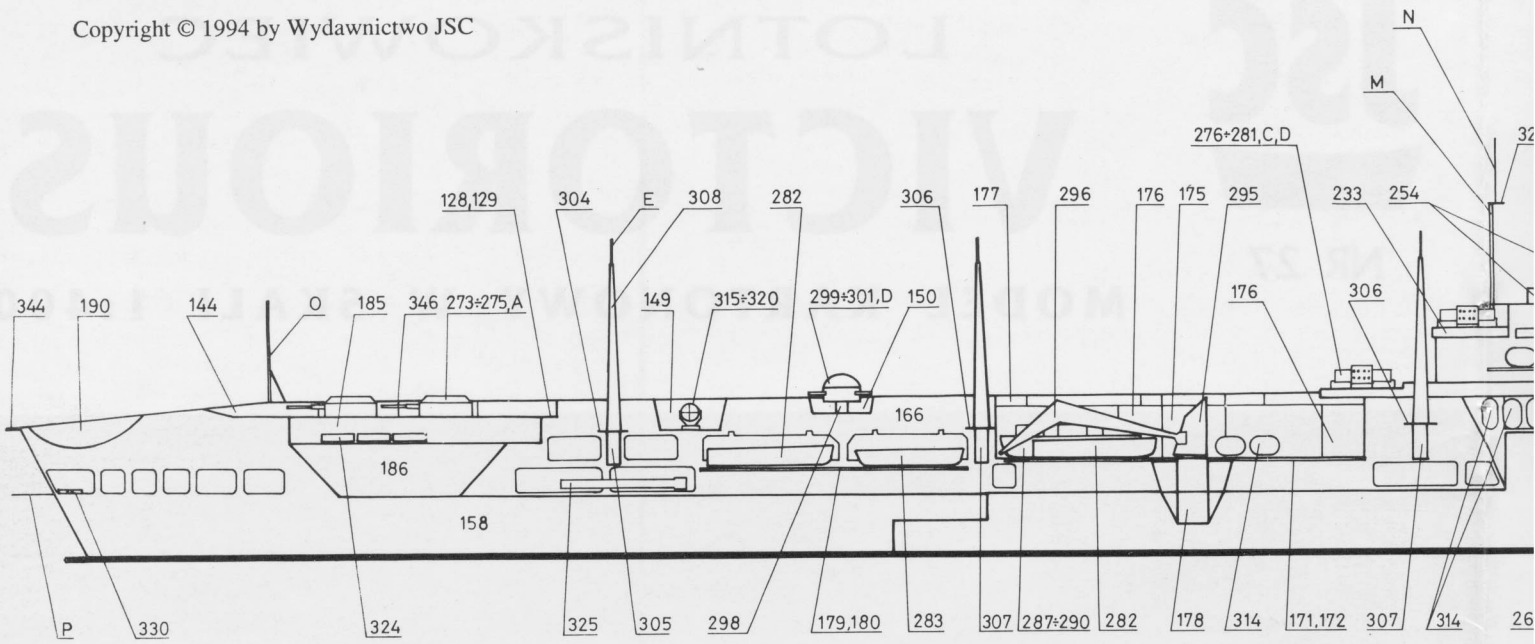

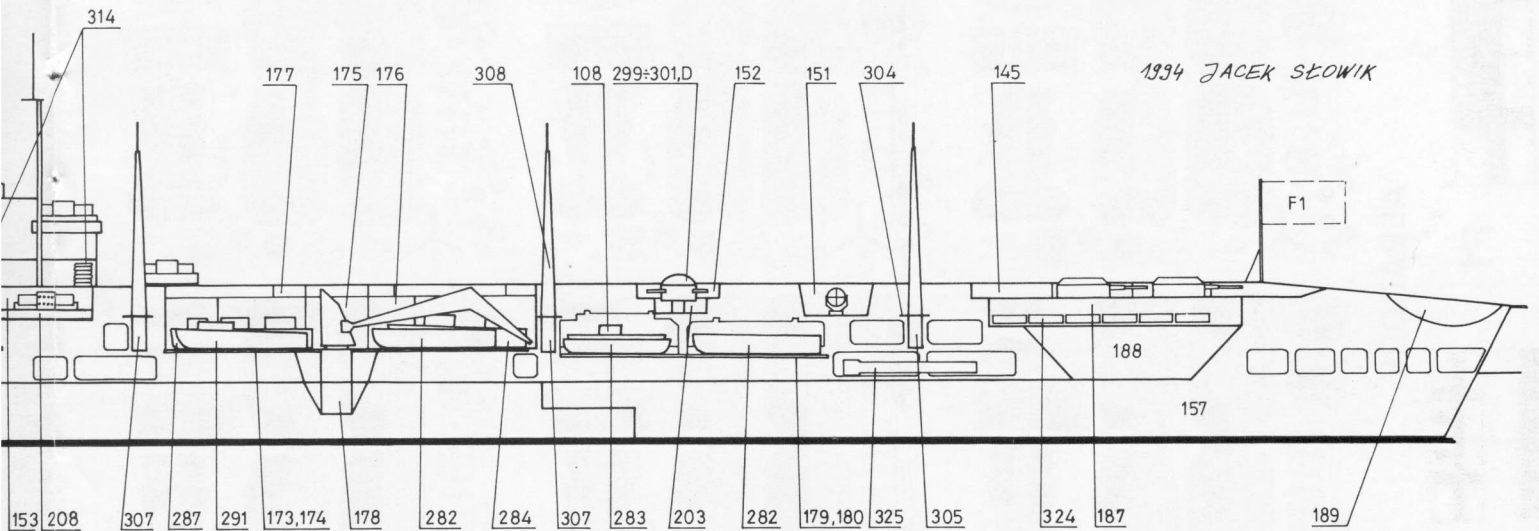
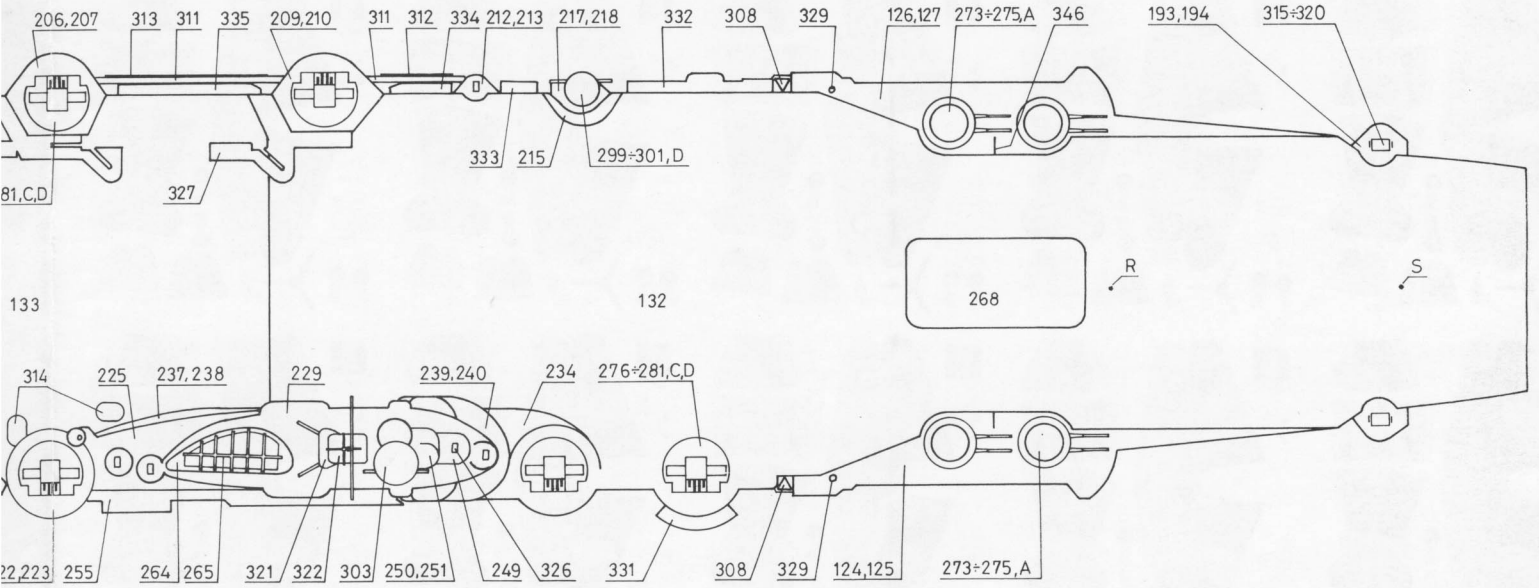
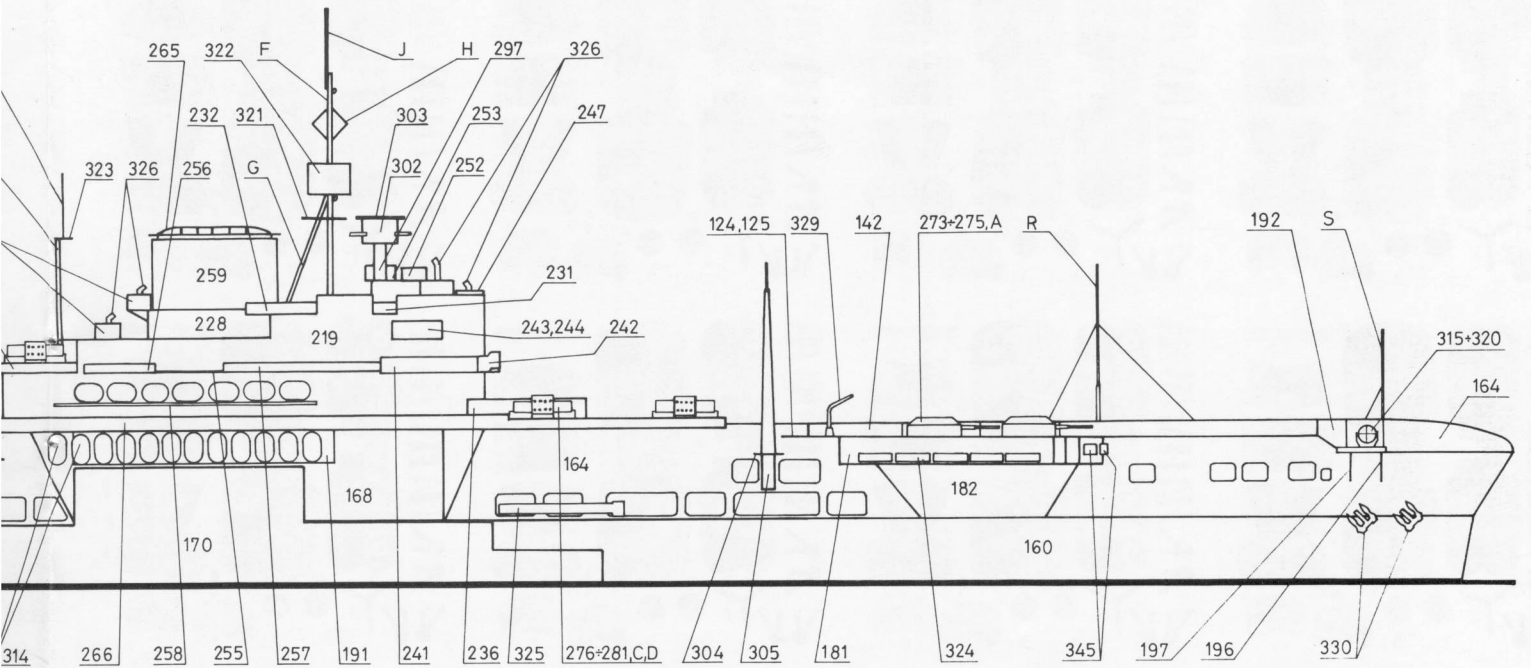
25

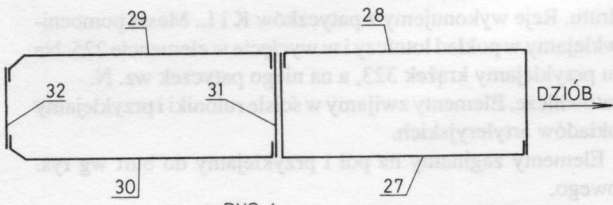
25

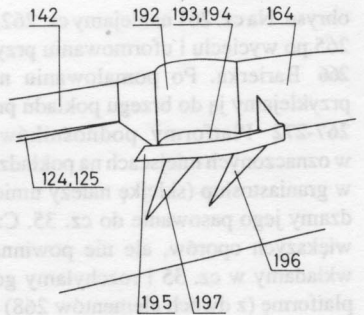
1994 JACEK SŁOWIK

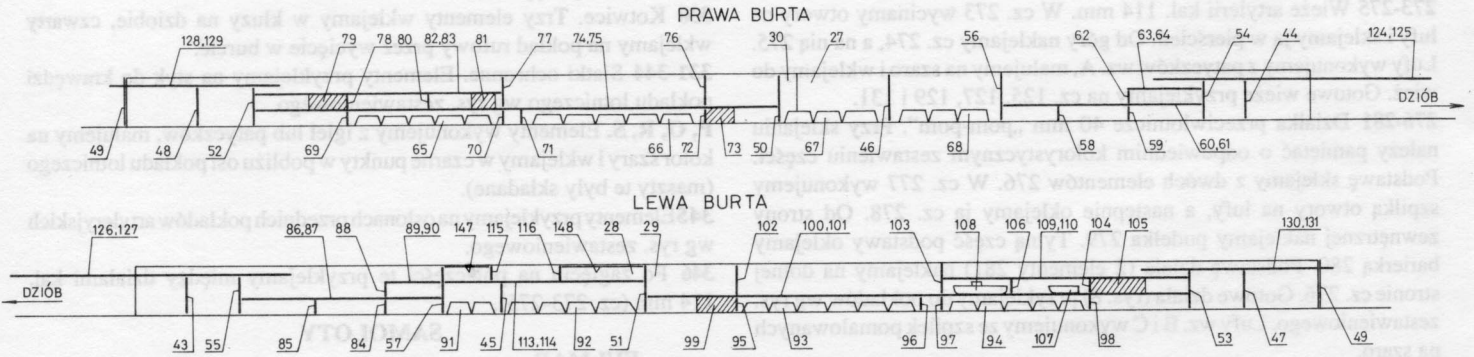
RYS. 1

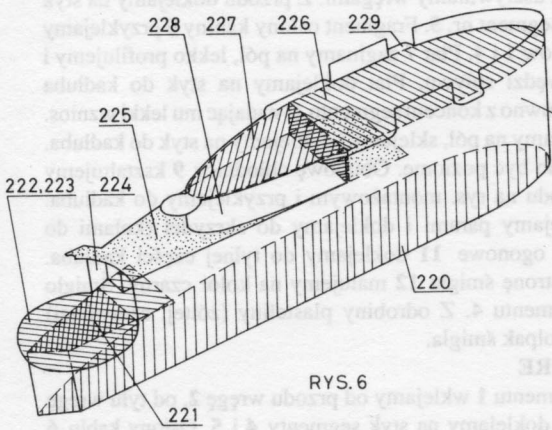
RYS. 3

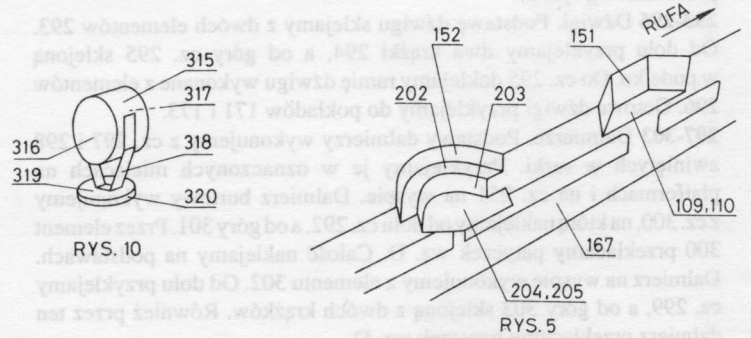
RYS. 4

RYS. 2

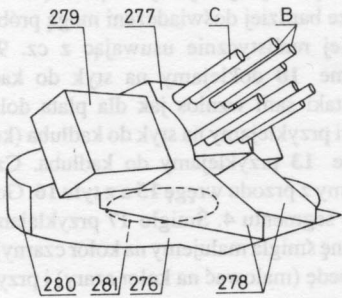

RYS. 6

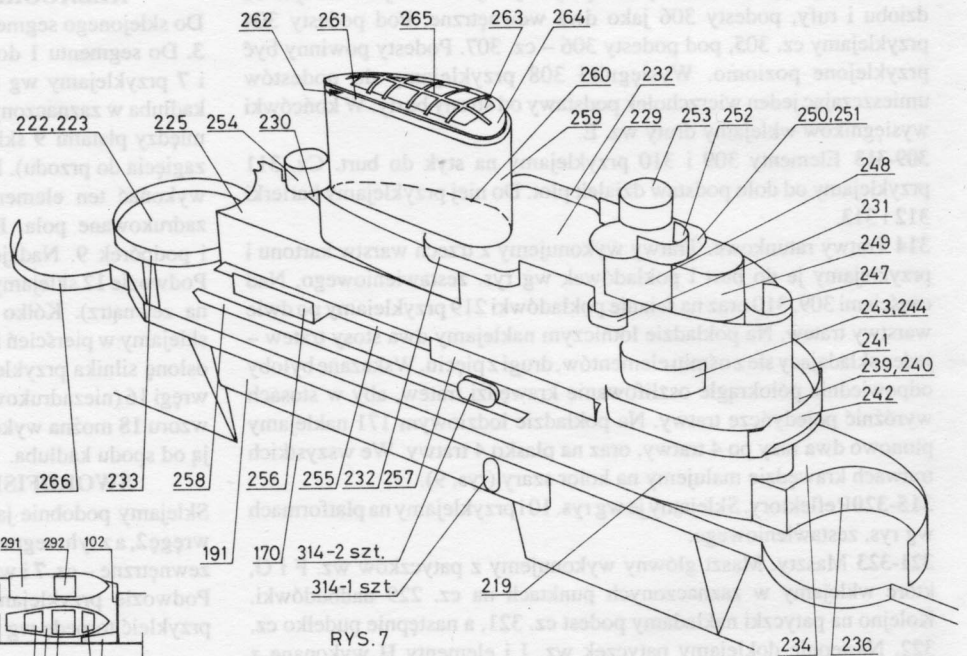

RYS. 10

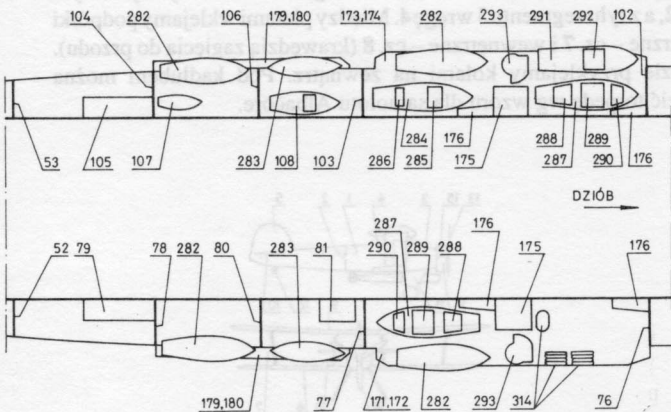
RYS. 5

RYS. 8

RYS. 7

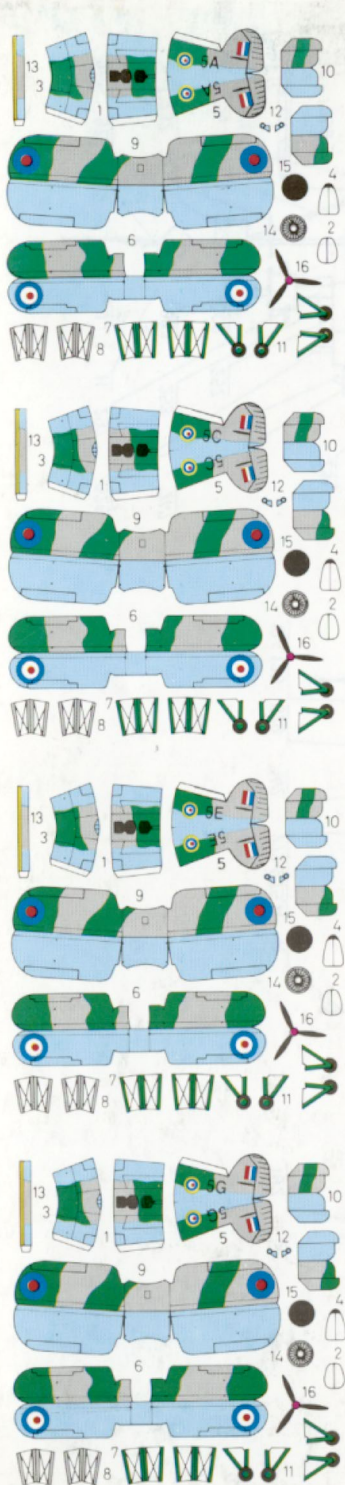

RYS. 9

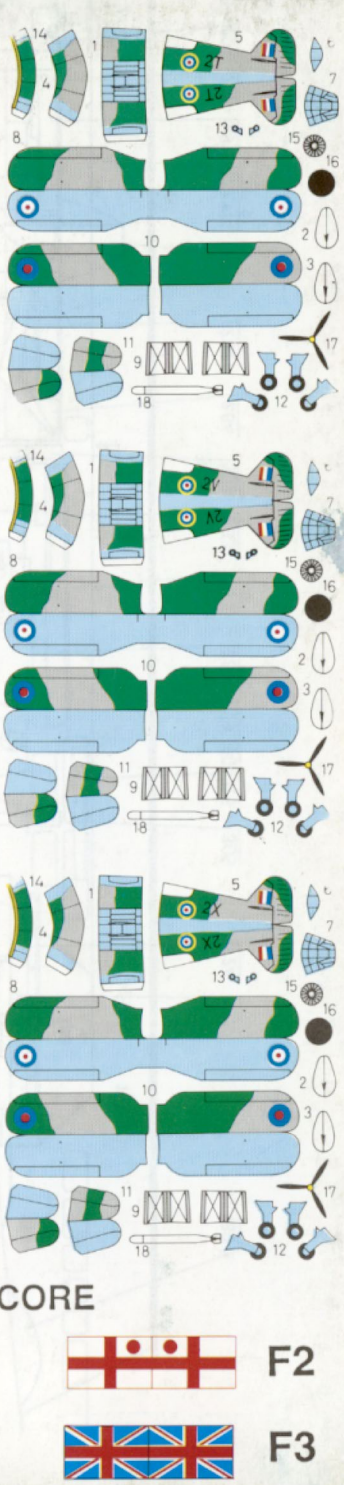
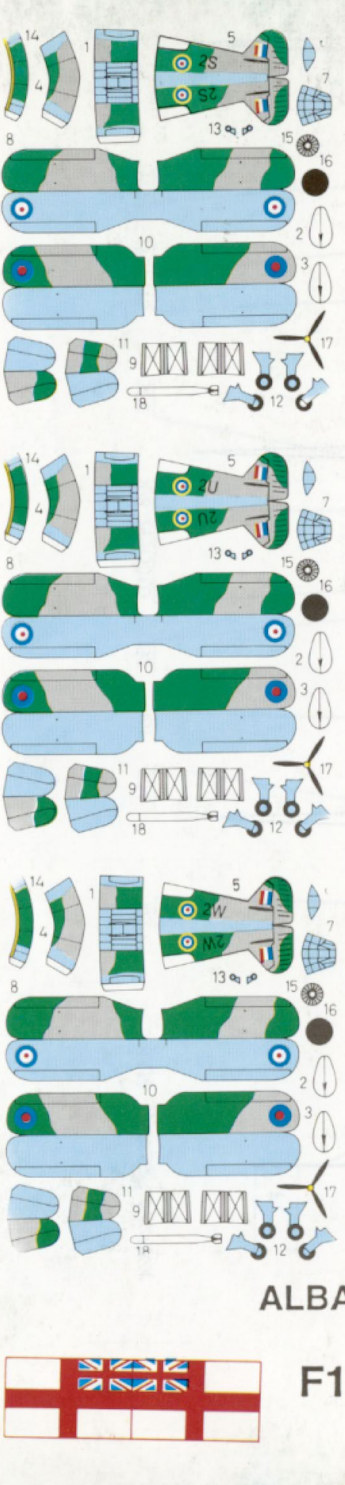
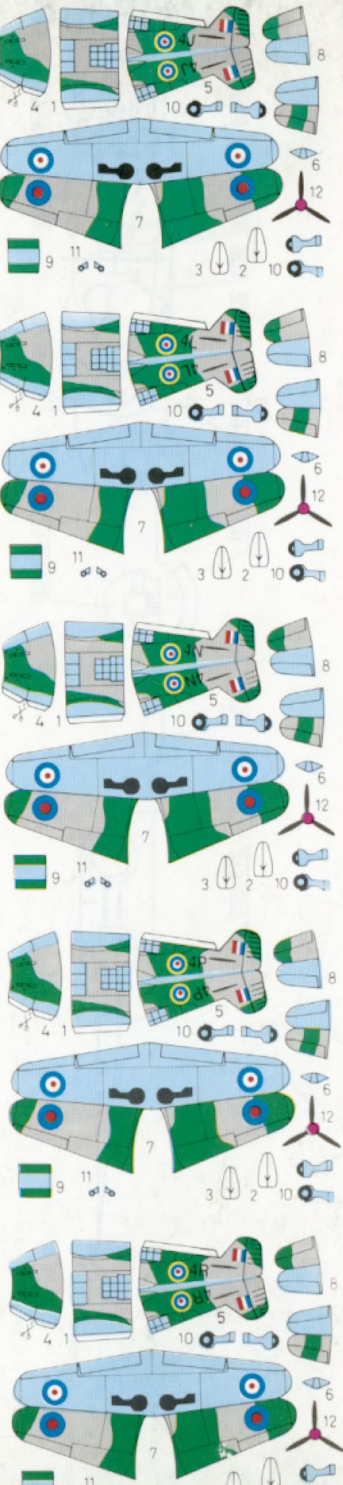
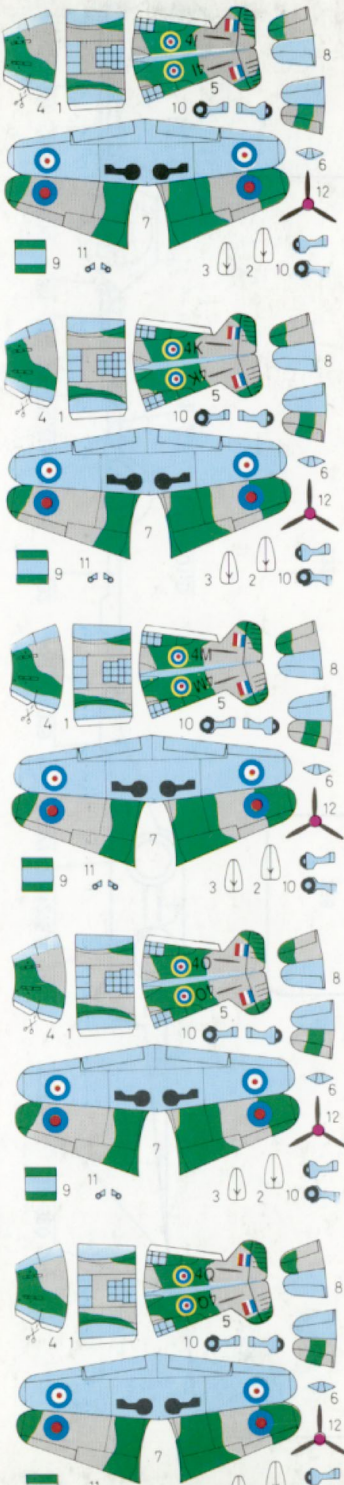
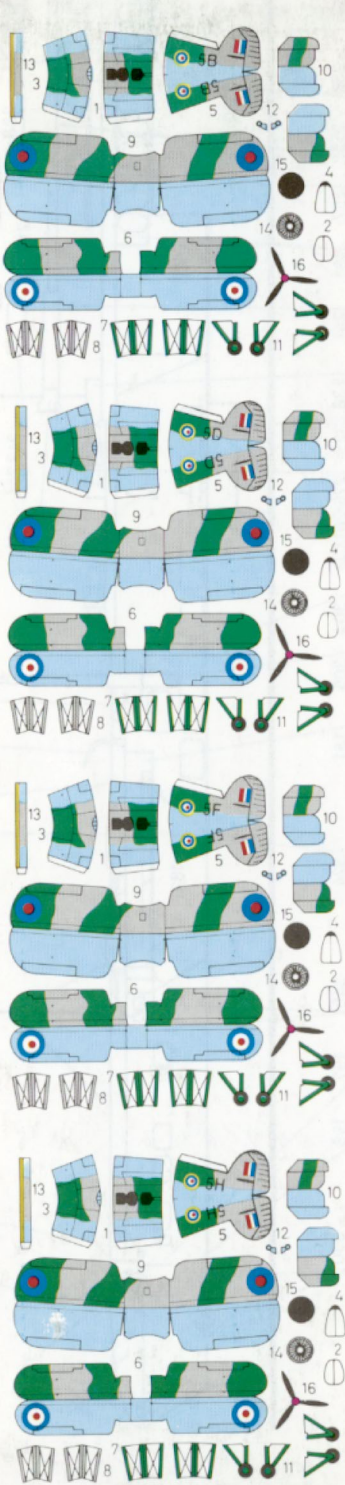
ISBN 83-86732-40-7

WYDAWNICTWO JSC prowadzi sprzedaż wysyłkową wszystkich wydanych modeli kartonowych. Zamówienia prosimy kierować na adres:

Wydawnictwo JSC
skr.poczt. 20
80-305 Gdańsk 5 Oliwa

SWORDFISH

ALBACORE

F1

F2

F3

FULMAR

Copyright © 1994 by Wydawnictwo JSC